

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Redaktorius: K. dr. Pr. Gaidamavičius; pavaduotojas: A. Rinkūnas
Metinė prenumerata \$5, pusmetinė — \$3. Rėmėjo metinė prenumerata \$10
Skelbimai ruošiami priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuostata. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian R. Catholic Cultural Society of Canada
Subscription rates: \$5 per year, \$3 per 6 months.
Deadline for advertisements — Thursday
Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa,
and for payment of postage in cash.

941 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario, Canada
Tel. 368-6813

Religiname gyvenime

• **Reformos bažnytinės teisės kodekse.** Sv. Tėvas Jonas XXIII savo popiežiaus pirmąsias mėnesias paskelbė tris svarbesnius naujus projektus: sušaukti Romos vyskupijos sinodą (tai jau įvyko 1960 m.), sušaukti tautinių bažnyčių santarybą (tai pradėta pereinėti metų rudenį) ir reformuoti bažnytinės teisės kodeksą papildant naujais įstatymais ir pritaikant mūsų dienoms. Dabartinis kodeksas buvo paskelbtas popiežiaus Benedikto XV-jų 1917 m. gegužės 27 d. ir išgaliojo 1918 m. gegužės 19 d. Vykdydamas trečiąjį savo projektą, popiežius paskyrė reformų komisiją iš 30 kardinolų. Šiai komisijai pirmininkauja kardinolas P. Ciriaci, o narių tarpe yra Niujorko kardinolas F. Spellmanas ir Montrealo kardinolas E. P. Leger.

• **Katalikų persekiojimai Kuba.** Havanos vyskupas pagalbininkas Eduarda Boza Masvidal, išstremtas iš Kubos ir prisiglaudęs Bogotoje, pastebėjo, kad Kubos ambasadorius prie Sv. Sosto greičiausiai yra praradęs atmintį. Mat, ambasadorius Luis Amado-Blanco, aplankęs Romoje Persekiojamos Bažnyčios parodą, pareiškė pasipiktinimą, kad ir Kuba buvo parodoje padaroma kaip tikėjimo persekiojantis kraštas. Vyskupas Boza labai aiškiai pabrėžė, kad netik jis pats, bet taip pat ir kiti 46 kunigai turį 132 Kastro šalininkų kunigų, yra gimę Kuboje. Vyskupas taip pat nusiskundė dėl viešo apštalavimo ir tikybės mokymo suvaržymo Kuboje.

• **Katekistų žurnalas.** Religijos patalimo organizacijos centrinis komitetas Vašingtone paskelbė, kad netrukus bus pradėtas leisti katekistinis žurnalas „Catechetical Digest“. Čia bus spausdinama įvairi medžiaga, liečianti tikybės mokymo naujus metodus bei pažangą krašte ir misijose.

• **Pagerbtas žosistų įsteigėjas.** Belgijos monsinjoras J. Cardijn, jaunųjų krikščionių darbininkų, žinomų žosistų vardu, sąjūdžio įsteigėjas ir tarptautinis vyriausiasis jų kapelionas buvo pagerbtas Vakarų Vokietijos vyriausybės V. Vokietijos ambasadorius Briuselyje Kurt Oppler iteikė 80 metų amžiaus monsinjorui Cardijn Didįjį nuopelnų medalį.

• **Rekolekcijos plokštelėse.** Neapsitrukdamas iš savo vienuolyno Centerville, Ohio, pranciškonas T. Damian Zahn, OFM, arlankė su rekolekcijų pamokais šimtus vienuolynų 42 valstijose. Užrašęs savo konferencijas ir maeinai kaspina, jas pateikia Cincinatti plokštelėse eaminimo bendrovei ir vėliau išsiuntinėja plokštelės paštu visiems užsiskiusiems vienuolynams. Ši mintis kilo jam sergant, kai dėl ligos nebevalėjo pats nuvykti vesti rekolekcijų sutartu laiku. Labai greit šis metodas paplito ir dabar arti 700 vyrų ir moterų vienuolynų naudojasi Tėvo D.

• **Rekolekcijos plokštelėse.** Neapsitrukdamas iš savo vienuolyno Centerville, Ohio, pranciškonas T. Damian Zahn, OFM, arlankė su rekolekcijų pamokais šimtus vienuolynų 42 valstijose. Užrašęs savo konferencijas ir maeinai kaspina, jas pateikia Cincinatti plokštelėse eaminimo bendrovei ir vėliau išsiuntinėja plokštelės paštu visiems užsiskiusiems vienuolynams. Ši mintis kilo jam sergant, kai dėl ligos nebevalėjo pats nuvykti vesti rekolekcijų sutartu laiku. Labai greit šis metodas paplito ir dabar arti 700 vyrų ir moterų vienuolynų naudojasi Tėvo D.

Ivairūs

siuntiniai i Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U.S.S.R.

Iš Kanados: Siunčiame Jūsų sudarytus ir apsiųstus, paprastus ir oro paštu draustus ivairius siuntinius. Turime pardavimų ivairių medžiagų ir kitų prekių.

Taip pat siunčiame iš Europos valstybių AKORDEONUS, SIUVAMAS MASINAS, INVALIDAMS KEDES, LAIKRODŽIUS, MAISTĄ ir kita.

Gyvena ne Toronto, prašome savo sudarytus iki 17 svarų gryno svorio siuntinius, bei užsakymus reikmenims iš Europos valstybių, siųsti mums paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą. Mūsų patarnavimas greitas ir sąžiningas.

LIETUVIŲ ISTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

849 COLLEGE STREET, TORONTO, ONT., CANADA
Telefonas LE. 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadienis — penktadienis nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro. Šeštadienis nuo 9 val. ryto iki 5 val. po pietų

SKYRIAI:

105 Cannon St. E., Hamilton Ont. Tel. JA. 8-6686,
Ponia V. Juraitis.

SAVININKAI S. ir A. KALOZA

Kritiškas žvilgsnis į jaunimą

Pavojinga "good time" ideologija

VLADAS MINGELA

Nieko negalima pradėti per anksti, be atitinkamų studijų, be pasirodymo: didelė skriauda tautai daro tie, kurie iš vaikų daro „suagiusius“. Visame pasaulyje auklėjimo pagrindą sudaro šeima. Šeima laikoma lyg miniatiūrinė valstybė. Kokia šeima, tokia bus tauta ir valstybė. Niekur pasaulyje neramas tautos bei valstybės, kur tokiu beprotybiu iniršiu būtų stengiamasi dirbtinai būdu, vaikystėje, juos daryti „suagiusiais“. Amerikoje tačiau taip daroma...

"Good time" ideologija

Pamirštama, jog prabangoje ir „good time“ ideologijoje (jeigu taip būtų galima tą nesamone pavadinoti) auklėjami vaikai tampa lepūnėliais, savimylomis, trapiais sutvėrimais. Juk pasaulis nėra toks švelnus ir idealus, kokį amerikiečiai tėvai — televizija, filmas, mokykla priaugančiajai kartai parodo. Ir duona kasdieninė dideli rūpesčių uždirbama. Tėvai saviems pūpūreliams turėtų išdėstyti iš pat mažens teisybę pasakyti. Už gera pagirti ir priglausti, o už bloga ir ryškėle paimti. O tuo tarpu ką matome šiame krašte? Turtingu ar neturtingu, mokyklų ar nemokyklų tėvų vaikai iš savo auklėtojų girdi tik apie prabangą, apie Hollywood žvaigždžių žavumą, apie milijonus dolerių. Vaikai pripranta prie patalavimo. Jie auga fantastinėje hipnozėje ir meile. Niekas, o niekas nesirūpina savo priaugiančios kartos užgėrudimu. Vadinasi, priaugantieji jauni žmonės apgaudinėjami: auklėtojai — mokyklų ir tėvai — parodo melagingą pasaulį. Jie net nesurpanta kur yra teisybė, o kur melas; jiems nesurpantama kas yra gera, kas yra bloga. Tokie nesurpantinti, šimtu procentu ištikintieji šviesia ir laiminga ateitimi jauni žmonės, išėję į tikrąjį ir žiaurų gyvenimą, kitoms tautos atrodė nerealius, nesubrendę, be kovos:

Bijoma Dievo vardo

Vėgi — daugybė šeimų gimsta ir miršta nepažinę krikščioniškosios dorovės, visų gėrių gėrio — Dievo. Kodėlgi tokios nenormalybės čia toleruojamos? Kaip nebus toleruojama antieiginė dvasia, jei valstybinės mokyklos neįsileidžia į klases religijos ir Dievo. Kur rasime tokią griežtą bibliotekų kontrolę, kuri iniršiusiai saugo ir „valo“ bibliotekas, kad tik, gink Dieve, ir jas nepakliūtų religinės knygos, kad tik mokyklose nebūtų minimas Dievo vardas, kad tik nebūtų klases melodišamos. Visiškai taip, kaip šiuo metu yra sovietijoje. Tiesa, privatinė religijos praktikuoti niekas nedraudžia. Bet juk religijos, krikščioniškosios mėlės šviesa ir šiluma tejamoma uždegti tik skaisčioje vaiko sieloje ar širdyje. Retai to pasiekiami jau subrendus. Tuo turėtų rūpintis netik tėvai, bet ir mokykla. Niekad per daug dorovės ir gėrio nebus.

Aplinka veikia jaunimą. O kiek toje aplinkoje matome blogio ir nedorovės? Ko gi mūsų vaikai išmoksta? Juo labiau, kad amerikiečiai mokykla mažai rūpinasi auklėjimu, nedaug duoda mokslo žinių. Atrodo, jog amerikiečių mokyklos uždavinys — tik atitverti vaikus nuo gatvės itakos, t. y. lyg ji būtų koncentracijos stovyklos pareigūnas.

Quo vadis, Amerika?

186 milijonų tauta, didžiai lošinga valstybė, nuostabios civilizacijos ir kapitalo titanai, pirmoji atominė galybė pasaulyje, mūsų nusteibimui neturi švietimo ministerijos! Ir turbūt be šios svarbiausios ministerijos, kuri rūpinasi tautos švietimu ir auklėjimu, vienintelė visame pasaulyje valstybė tėra Jungtinės Amerikos Valstybės. Ir kaip baisu, kad iš augščiau minėtos nesubrendusios šeimos išėję valstybininkai ir politikai parodo, galia, irgi savo nesubrendimą, ir tik todėl nesuka sau galvos dėl švietimo ministerijos neturėjimo. Amerika eina i pradžią ne dėl komunizmo galinumo, bet tik dėlto, kad šiame Vakarų pasauliui vadovaujančiame krašte nėra geros auklėjimo sistemos, pagrįstos Dievu bei religija, kad beidėjine mokykla su savo „good time“ ideja negali jaunos kartos uždegti tėvynės mėlės, pasiaukojimo dvasios, negali išugdyti kovinumo. O tauta be dvasios milžini, kad ir didelė, kad ir lošinga gali ilgainiui ištirti. Ar ne tas įvyko su garsiaja Romos imperija? Tuomet nebuvo komunizmo grėsmės, tad buvo kurkas lengviau išsilaikyti romėnams nei šių dienų išlepusiems amerikiečiams.

Tai gi, quo vadis, Amerika?

STALINGRADAS

Dvieju kraugeriu kova

Gailestingoji sesuo nuskubėjo pas jos laukiančius sužeistuosius. Vėliau seržantas Pavlovas įteko nugarsti, kad šios merginos baimės ir nieko neuveikimo problema išsprendė ir laivą pataikęs vokiečių artilerijos sviedinys.

I Stalingradą atvykusius kareivius pasitiko leitenantas. Be jo pagalbos nebūtų buvę įmanoma surasti pulko štabą. Kur bežvelgtumė, visur riegsojo griuvėsių krūvos, žemė buvo išvargota apkasų duobėmis. Aplinkui viešoatavo mirtinė tyla, nes ir vokiečiai ir sovietai tuo metu buvo užimti pasiruošimu vakarienei. Kartais susisiekimui skirtas apkasas būdavo tik kelių metrų atstume nuo vokiečių rankose esančių namo liekanų.

Pulko štabe juos sutiko nuvargiamas veido karininkas. Mostelėdamas i grindis, jis tarė: — Išleikite! Rytų jos paskirs „visi kovojoantiems“ dalininkams. Nors čia nelabai patogų, bet saugus — artilerijos sviediniai nestenėja pramušti lubų, o tai jau yra liuksusas dabartiniame Stalingrade.

Taiklųjų šaulių kova

Rytmeti seržantas Pavlovas pažadino triukšmas. Jaunas vyras kapitono uniformoje skundėsi pulko vadui: — Gretimame name įsitaisė vokiečių taiklūs šaulys. Iš savo posto jis apšaudė kiekvieną asmenį, mėginantį ieti i šį bunkerį. Stacioninis negali pasirodyti. Tenka pilvui šliaužioti arba rizikuoti gyvybe.

Pulko vadas sutiko, kad šliaužioti pilvui aplink štabo bunkerį nėra laiko: — Reikia mėginti jį iš ten iškrastyti. Vyrai, kuris iš ten iškrastys šauklo kulkosvaidžius? Ši korta mums reikia eksporto.

Seržantas Pavlovas pralenkė savo draugus: — Aš mėginysiu jį sutvarkyti.

Seržante, mėginimo Stalingrade neženklia. Mums reikia žmogaus, kuris nutildytų tą nelemtąjį šaulį.

— Aš jį nutildysiu. — Gerai, seržante, imk kulkosvaidį ir eik su kapitono Trešnievu. Jis tau padės tą vokiečių sutvarkyti.

Seržantas Pavlovas pasiėmė lengvąjį kulkosvaidį ir su kapitono išliaužė iš štabo bunkerio. Kapitonas mostelėjo ranka i kito gatvės pusę stovintį keturių aukštų namą: — Jis yra ketvirtame to namo aukšte. Sausdymui naudoja kampaniją. Mūsų laimė, kad jo nacių nelabai natiesi įėjimui i bunkerį apšaudyti. Šiame nei vienas negalėtų mums nosies iškišti.

Paruošė VYT. KASTYTIS

Seržantas Pavlovas žvilgtelėjo i patrankų sviedinių apgrautą namą, kuris vis dar turėjo keturis aukštus.

— Kapitone, iš čia aš jo negalėsiu paimti. Per daug jau jis yra apsisaugojęs. Galėtumėm šaudyti istisą savaitę vienas i kitą arba kiti šovinius išbaigtumėm, nepadarėdami vienas kitam žalos. Reikėtų mėginti pasiekti kitą namo pusę, iš kur jis nesitiki pavojaus.

— Gera ideja, bet jau bus sunku įgyvendinti, nes aš nežinau kur yra minos išdėstytos. Tačiau dėl to neverta per daug nusiminti — Stalingrade griuviesiuose žmogus išgudo šėštąjį pojūtį. Minas galiu jausti, nors jų ir nesimato. Sek mane, seržante!

Abu vyrai pradėjo šliaužti vingiuotu apkasu. Po kelių minučių kapitonas stabtelėjo ir atsargiai iškišo galvą per apkaso kraštą.

— Apkasas baigiasi, pasiekę gatvę. Mes galime šliaužti jau iki pat jo galo arba jau dabar įsikišti priedangos sviedinių duobėse.

— Koks skirtumas? — Skirtumas, seržante, labai menkas. Apkasė mūsų negali pasiekti vokiečių ugnis. Tačiau pasakui mums tektų įveikti žymiai didesnę nežinomos teritorijos plotą su visomis minų užtvaramis. Iš čia būtų trumpesnis kelias. Ko labiau bijai, seržante, minų ar vokiečių šovinių?

— Minų! — Tokiu atveju belieka pasirinkti trumpesnę kelią. Lipkime lauk iš apkaso.

Nelaukdamas atsakymo, kapitonas išsirišo iš apkaso ir pradėjo šliaužti prie artimiausios artilerijos sviedinio išraustos duobės. Seržantas Pavlovas delsė — jį vis dar kamavo baimė, kad kiekvienu momentu galima užlioti minos. Logika diktavo sekti kapitono pėdomis. Jėgu jo mūna ne išmės i ora, ta pačia vieta saugiai gali šliaužti ir antras žmogus.

Seržantas Pavlovas išlipo iš apkaso. Negi vokiečiai nepradės šaudyti? Metras po metro jis šliaužė kapitono pėdomis. Tyla nutraukė pragariškas triukšmas — šautuvai, kulkosvaidžiai, minosvaidžiai. Seržantas Pavlovas sustingo vietoje, veida ikniaubęs i Stalingrado griuvėsių dulkes. Jam atrodė, kad visa vokiečių ugnis nukreipta i jo pusę.

— Ei, seržante, — iš sviedinio išraustos duobės pasigirdo kapitono balsas, — nebūtų, jie ne i mus šaudė! Tai vokiečiai pradėjo buolima sekančioje gatvėje. Mies to griuvėsiuose garsas plėkiai sklinda. Bet ir nats įvirsti klaidai, nors prie šių garso triukš. Kanizija nelabai natiesi įėjimui i bunkerį apšaudyti. Šiame nei vienas negalėtų mums nosies iškišti.

Seržantas Pavlovas pasiėmė lengvąjį kulkosvaidį ir su kapitono išliaužė iš štabo bunkerio. Kapitonas mostelėjo ranka i kito gatvės pusę stovintį keturių aukštų namą: — Jis yra ketvirtame to namo aukšte. Sausdymui naudoja kampaniją. Mūsų laimė, kad jo nacių nelabai natiesi įėjimui i bunkerį apšaudyti. Šiame nei vienas negalėtų mums nosies iškišti.

Seržantas Pavlovas pasiėmė lengvąjį kulkosvaidį ir su kapitono išliaužė iš štabo bunkerio. Kapitonas mostelėjo ranka i kito gatvės pusę stovintį keturių aukštų namą: — Jis yra ketvirtame to namo aukšte. Sausdymui naudoja kampaniją. Mūsų laimė, kad jo nacių nelabai natiesi įėjimui i bunkerį apšaudyti. Šiame nei vienas negalėtų mums nosies iškišti.

Seržantas Pavlovas pasiėmė lengvąjį kulkosvaidį ir su kapitono išliaužė iš štabo bunkerio. Kapitonas mostelėjo ranka i kito gatvės pusę stovintį keturių aukštų namą: — Jis yra ketvirtame to namo aukšte. Sausdymui naudoja kampaniją. Mūsų laimė, kad jo nacių nelabai natiesi įėjimui i bunkerį apšaudyti. Šiame nei vienas negalėtų mums nosies iškišti.

Seržantas Pavlovas pasiėmė lengvąjį kulkosvaidį ir su kapitono išliaužė iš štabo bunkerio. Kapitonas mostelėjo ranka i kito gatvės pusę stovintį keturių aukštų namą: — Jis yra ketvirtame to namo aukšte. Sausdymui naudoja kampaniją. Mūsų laimė, kad jo nacių nelabai natiesi įėjimui i bunkerį apšaudyti. Šiame nei vienas negalėtų mums nosies iškišti.

Seržantas Pavlovas pasiėmė lengvąjį kulkosvaidį ir su kapitono išliaužė iš štabo bunkerio. Kapitonas mostelėjo ranka i kito gatvės pusę stovintį keturių aukštų namą: — Jis yra ketvirtame to namo aukšte. Sausdymui naudoja kampaniją. Mūsų laimė, kad jo nacių nelabai natiesi įėjimui i bunkerį apšaudyti. Šiame nei vienas negalėtų mums nosies iškišti.

Raudonųjų pasaulyje du centrai

Kiniečių ir rusų viršūnių ginčas pasidarė be galo aitrus. Jis apima, atmintime, diktatūros trečdaliai žmonijos. Jei ir šiaip taip užsilopytų, politinė būklė raudonajame pasaulyje jau bus ne ta.

Sunku susekti jo pradžia. Saknys bene siekia rusų bolševikų i kiniečių išigalėjimų būdus. Bolševikai įsirioglinio šiek tiek pagal Markso teoriją — „proletariškai“, pasigrobdami valdžią pramoningoje Maskvoje ir Petrapilyje. Tiesa, ir jie vėliau atsirėmė „smičkos“ pasiūlymu, i prisikaltintus valstiečius. Kiniečių komunistai buvo Čiangkaišeko miestuose sunaikinti. Likutis buvo ngrūstas i tolimą, grynai valstiečių užkampį, iš kurio tik valstiečių partizaninių karu palaipsniai 1949 m. įsirioglinio i valdžią. Stalinas čia mažą tepadėjo. Mao dabar ir Čruščiovui prikiša nepakankamą ekonominės rankos ištiesimą, kai kiniečiams pasidarė be galo svarbu supramonėti ir prisigamtinti proletarų diktatūrai atlaikyti.

Iki Stalino nuvertinimo 1956 m. rusai ir kiniečiai, atrodo, sugyveno gana darniai. Po to prasidėjo baksnojimai, kurie išsėdė nuo 1959 m. Kodėl gi suiro draugystė? Nejaug išliko amžinijei ir neįkintami valstybiniai interesai? Neseniai paskelbtame visoms komunistų partijoms kiniečių partijos laiške pasakyta:

„Tam tikru Maskvos vyrų įsakymu sukludytas pilnesnis kiniečių pajūmimo išugdymas, nes imta baimintis kiniečių tautos gausumo. To nedarė Stalinas, nes buvo tikras kiniečių draugas.“

Išsėdėtinai žodžiai, iroda kiniečių komunistų ištikimimą, kad jų tautos milžiniški skaičiai ir galimas ekonominis pajūmimas baido nevien Vakarų, bet ir Maskvą. Jie numano, kad Čruščiovas tyčiomis sulaukė jiems ekonomines paramą, kad sukludyti karinį pajūmą. Kiniečiams labai nepatinka Maskvos teikiama jiems parama indijai, nes mano, kad čia lipdoma Azijoje jiems atsvara.“

Gincas nereikia, kad vieni ar kiti išsėdėjo komunizmo, ar pamils Vakarų. Ne, jis tik irodo, kad Sovietija — tai ta pati senoji Rusija, o Kinija — ta pati senoji Kinija. Pirmoji jau prilygsta kai kuo Amerikai, antroji dar toli atsiliks, bet turi triskart gausiau gyventojų, negu Sovietija. Maskva, be abejo, turi pagrindo bijoti būsimos Kinijos, kuri jau šiandien nori vaidinti didelės

valstybės rolę raudonajame pasaulyje. Šalia to, be abejo, veikia i ideologija. Kai buvo gyvas teororū palaikomas Stalino autoritetas, viską nulemdavo Maskva. Po 1945 m. ji gavo imperiją Rytų Europoje, kurią valdo raudonosios armijos jėga ir vietose visuomenės atramos neturinčiomis komunistų diktatūromis.

Išimtis buvo Jugoslavija. Čia komunistai atėjo valdžion turėdami šiek tiek visuomenėje atramos. Jugoslavija todėl netrukus atkrito nuo Stalino. Atsirado „ti-toizmas“ ir „revizionizmas“. Satelitinė imperijoje kilo klausimas: argi amžinai akiai Maskvos klausyti? Nejaug ji amžinas, neklaidingas komunizmo autoritetas?

Bruždėjimai R. Vokietijoje, Lenkijoje ir Vengrijoje buvo numalšinti ir nuoga jėga ir nuolaidomis vietiniams gyventojams. Bet Kinija — ne satelitas, o savo pajūgumo stiprėjanti raudonoji valstybė. Ar ir ji turi amžinai Maskvos klausyti?

Idomu: europiečių partijos linksta remti Čruščiovą, azijatų — Mao.

Tai gi, komunizmo pasaulis jau nebeturi vienos galvos, jis nebe monolitinis. Tiesa, neatrodo, kad Čruščiovas ir Mao pertoli nuo vienas kito pasttraukti. Geriausiu atveju bus dviejų „pilnų“ galvų, o ne vienos, valdymas. Raudonajame pasaulyje jau dabar yra du centrai, abu pavojingi Vakarams, bet ir savo tarpe nesutariai.

Verta pacituoti daly tu šimtu tūkstančių žodžių, kuriuos ne be Mao žinios ar rankos kiniečių dienraštyje „Raudonoji Vellava“ išspausdino mūsų Sv. Kazimiero diena:

„Ginčai turi lemiamos svarbos proletarui laimėti ar pralaimėti. Jie svarbūs visam žmonijos likimui. Lenino ir Stalino skelbtas taikus sugyvenimas, mūsų nuomone, buvo tikslus ir būtinas. Jis rodė, kad socializmo kraštams nereikia nei juri nori vartoti jėga tarptautiniams ginčams išspręsti. Tačiau Leninas juk niekad nesakė, kad sovietinė valstybė gali būti ištremta iš krašto tautos kovos išsilaikyti. Prabėgusių 40 metų istorinė patirtis rodė, kad taikus sugyvenimas nei viename krašte neįstengė pakeisti visuomeninės santvarkos. Čia reikia revoliucijos.“

Išsėdėtinai vakariečių vadams žodžiai, sakė „New York Times“ Vyt. Sirvydas

Sovietų nafta i Vakarų

Susirūpinimą Vakarams kelia vis didėjantis sovietų naftos gaminių eksportas. Dar 1950 m. Sov. Rusija pati šiuos gaminius importavo, o po 10 metų jau eksportavo daugiau kaip 600.000 statinių per dieną užsienin. Tai beveik prilygsta visoj Kanadoj per dieną suvartojama naftos gaminių kiekiui i sudaro 20-25% viso sovietinio eksporto. 1961 m. Islandijoje suvartojamos sovietų naftos buvo: 93%, Graikijoje 38%, Italijoje 23%, V. Vokietijoje 10%. Tik Britanija ir Portugalija neimportavo sovietų naftos.

Sovietinės naftos gamyba jau pasiekė pusę JAV gamybos ir pri-

lygsta Venezuelos gamybą. Nuvis didėjantis sovietų naftos gaminių eksportas. Dar 1950 m. Sov. Rusija pati šiuos gaminius importavo, o po 10 metų jau eksportavo daugiau kaip 600.000 statinių per dieną užsienin. Tai beveik prilygsta visoj Kanadoj per dieną suvartojama naftos gaminių kiekiui i sudaro 20-25% viso sovietinio eksporto. 1961 m. Islandijoje suvartojamos sovietų naftos buvo: 93%, Graikijoje 38%, Italijoje 23%, V. Vokietijoje 10%. Tik Britanija ir Portugalija neimportavo sovietų naftos.

Kaip sutaupyti mokant pajamų mokesčius?

Viską, kas liečia pajamų mokesčių mokėjimą, rasite vyriausybės išleistoje knygelėje, kuri yra užvardinta „Income Tax Act of Canada“. Jeigu turėsite pakankamai laiko, ją galite perskaityti ir pasinaudoti. Bet bus dar geriau, jei jus atidžiai skaitysite šį straipsnį, nes čia suglaustai pasakyta, kaip užpildyti mokesčių pranešimą. Jei ir po to, kai jus šita perskaitysite, liks neaiškumų, paimkite visas formas T-4, T-1 General arba T-1 trumpąją formą ir perduokite vienam iš 10.000 prisiekusiųjų sąskaitininkų. Užpinigus, kuriuos išleistumėte į šokiems ramantiems vaistams išspręstie visas mokesčių problemas.

Apmokestinamos pajamos
Turi būti įrašyta: algos, atlyginimai, nelegaliai gautos pajamos (net už slapta degtinės pardavimą, pavogtos sumos...), įvairūs uždėdžiai, darbdavio duodama pagoda ir išlaikymas, arbatpinigiai, naudojimas firmos automobilio, pajamos iš laisvalaikio verslo, stendijos, senųjų gaunamos pensijos, rentos, pajamos iš investicijų, kaip dividendai, nuosimčiai.

Nėra apmokestinami
Loterių laimėjimai, šeimos pašalpos, darbininkų kompensacijos, nedarbo pašalpos, mokesčiai iš gyvenimo andraudos, kaikiuros rentos, karo laiko invalidumo pajamos, pajamos iš kapitalo, kaip paveldėjimo pelnas, gautas iš namo nardavimo, iš akcijų pardavimo etc. nėra pranešami.

Irašytinos išlaidos
Jei jus esate pats darbdavys,

galite prie verslo išlaidų įrašyti automobilio išlaidas ir nusidėvėjimo dali. Jei jus naudojate verslui savo namo kambarį istaigai arba studijai, atitinkamai gali itraukti. Mokamus inasus i vyriausybės pensijų fondus ir visokių alimentus.

Jei gavėjas negyvena Kanadoje, atskaityk 15% ir persiųsk juos mokesčių ministerijai. Akcijų savininkai (jie gali būti ir bendrovės tarnautojai), gauną paskolas ar avansus iš savo bendrovės, už kuriuos jau jie yra sumokėję mokesčius, gali atskaityti atitinkamas sumas. Išlaidos už palūkanas, kuro išlaidos, mokesčiai ir amortizacijos atskaitymai ir kitos atitinkamos išlaidos turinčios ryšio su imone ar su versliniu darbu taip pat atskaitytinos.

Galite pareikšti šiuos reikalavimus
Nustatydami grynąs pajamas, pareikškite reikalavimus už gydymosi sąskaitas, profesines ar uni-jų duokles. Galite reikalauti atskaitymo be jokių pakvitavimų iki \$100 arba vieton to galite reikalauti atskaityti didesnę sumą už duokles registruojams Kanadoje laisvalaikio draugijoms, bet ne daugiau kaip 10% išsų grvny pajamų (jei būtų daugiau). Galite perkelti kitiems metams kartų su mokesčiais profesinėms ar kitioms panašioms sąsumoms, nri-điant ir medicinos reikalams pajamas, pajamos iš kapitalo, kaip paveldėjimo pelnas, gautas iš namo nardavimo, iš akcijų pardavimo etc. nėra pranešami.

Galite pareikšti šiuos reikalavimus
Nustatydami grynąs pajamas, pareikškite reikalavimus už gydymosi sąskaitas, profesines ar uni-jų duokles. Galite reikalauti atskaitymo be jokių pakvitavimų iki \$100 arba vieton to galite reikalauti atskaityti didesnę sumą už duokles registruojams Kanadoje laisvalaikio draugijoms, bet ne daugiau kaip 10% išsų grvny pajamų (jei būtų daugiau). Galite perkelti kitiems metams kartų su mokesčiais profesinėms ar kitioms panašioms sąsumoms, nri-điant ir medicinos reikalams pajamas, pajamos iš kapitalo, kaip paveldėjimo pelnas, gautas iš namo nardavimo, iš akcijų pardavimo etc. nėra pranešami.

Galite pareikšti šiuos reikalavimus
Nustatydami grynąs pajamas, pareikškite reikalavimus už gydymosi sąskaitas, profesines ar uni-jų duokles. Galite reikalauti atskaitymo be jokių pakvitavimų iki \$100 arba vieton to galite reikalauti atskaityti didesnę sumą už duokles registruojams Kanadoje laisvalaikio draugijoms, bet ne daugiau kaip 10% išsų grvny pajamų (jei būtų daugiau). Galite perkelti kitiems metams kartų su mokesčiais profesinėms ar kitioms panašioms sąsumoms, nri-điant ir medicinos reikalams pajamas, pajamos iš kapitalo, kaip paveldėjimo pelnas, gautas iš namo nardavimo, iš akcijų pardavimo etc. nėra pranešami.

Galite pareikšti šiuos reikalavimus
Nustatydami grynąs pajamas, pareikškite reikalavimus už gydymosi sąskaitas, profesines ar uni-jų duokles. Galite reikalauti atskaitymo be jokių pakvitavimų iki \$100 arba vieton to galite reikalauti atskaityti didesnę sumą už duokles registruojams Kanadoje laisvalaikio draugijoms, bet ne daugiau kaip 10% išsų grvny pajamų (jei būtų daugiau). Galite perkelti kitiems metams kartų su mokes

Jaunimo aktualijos

Kaltinu, kaltinu, kaltinu...

Jei jaunimas neišmokys lietuvių kalbos, tai šio žodžio tikrai niekad nepamirš. Kalbinti milijonai, o paguodžiančių žodžių beveik nesigirdi. Argi jau iš tikrųjų reikalaujami tokie blogi? Jei jaunimas yra nepatenkintas senimu, o senimas jaunimu, ar nevertėtų pažūrėti ką įvairūs tyrinėtojai rado, gal tuomet greičiau surasim šių negerovių priežastis, o kai jos bus aiškios, galbūt greičiau bus galima prieiti išvadų kaip su tomis neigiamybėmis kovoti.

Paskutiniuoju laiku Kanadoje gana nuodugniai yra studijuojama įvairūs jaunimo pasireiškimai bei nuotaikos. Gan išsamus mokyklinio amžiaus jaunimo apklausinėjimas buvo padarytas Londone, Ont., rajone. Suvedus rezultatus paaiškėjo, kad daugelis jaunuolių pasigenda tėvų nuosirdaus rūpestingumo, gero pavyzdžio, protingos disciplinos bei vadovavimo įvairiuose svarbiuose apsisprendimo reikaluose. Štai pora tipiški jaunimo išsireiškimai apie tėvus:

"Aš daug svarių dalykų jiems ne sakau, nes man atrodo, kad jie nesiskaito. Jie yra per daug užsiėmę arba galvoja esą užsiėmę".

Štai kitas:

"O, jie sako ką mes turim daryti, bet tai daugiau reiškia — daryti kaip mes sakom, o ne kaip mes darom".

Sie ir panašūs jaunimo nusi-

skundimai girdėti netik taip vadinamų kanadiečių tarpe, bet ir įvairių kitų tautybių, įskaitant

ir lietuvių. Jie nėra išlaužti iš pirmo.

Pedagogai, psichologai, psichiatrai, ovasininkai ir kiti šiais reikalais suinteresuoti asmenys norėdami namus — šeimas kaip pagrindinį auklėjimo kartinį akmenį. Žinomas psichologas Skinneris sako:

"Visa, ką mokykla ir bažnyčia gali padaryti, tai — patvirtinti ką jaunuolis išmoka namuose".

Kai viena Toronto gimnazija ypatingai pradėjo pasireikšti autoritetu negerbimu, tinginiavimu bei vandalizmu, mokyklos mokytojų personalas priėjo išvadų, kad reikia imtis drastiškesnių priemonių, nes jie yra bejėgiai betkokiu kitu būdu kovoti su esamais nukrypimais. Tos mokyklos direktorius susumavo viską sekančiai:

"Nėra prasmės jaunuolius ko nors mokyti klaseje, jei tas nieko bendro neturi su ju patirtimi namuose — jie to neįprast".

Žodžiu, kaip visos gėrybės taip ir blogybės prasideda namuose. Kur tėvai randa užtektinai laiko išmokyti savo jaunuolius gerbi autoritetą, kur tiek maziems tiek dideliems galioja tos pačios moralinės vertybės, betkokios rūšies nukrypimai yra retas dalykas. Iš kitos pusės, kur religija, tautiškumas bei kitos dorybės tegyvena tik viešose vietose, o ne namuose, vargu ar galima tikėtis kitokio elgesio, išskyrus šaltą abejingumą tautiniuose bei religiniuose reikaluose mūsų jaunimo tarpe. B.

Vyresnieji kviečia:

"Išgerk vieną stiklėlį!"

Jaunimas ir gera ir bloga išmoksta iš vyresnės kartos. Obuolys nuo obuolės netoli nurienda.

Kai aš buvau dar gimnazijoje, gyvenau Ontario prov. kaime. Ten buvo lietuvių tik kelios šeimos. Mano draugai buvo to paties amžiaus kaimynų jaunuoliai. Mes susitikę gerdavom tik Coca Cola ir kt. "minkštus" gėrimus. Anglai niekad nesitūlavo degtinės, vyno ar alaus. Atvažiuavau į Torontą studijuoti ir susipažinau su daugeliu lietuvių studentų. Kai kurie geria alkoholi ir rūko, kai kurie ne.

Gal per daug rūko mergaitės. Man atrodo negražu. Kam joms rūkyti ir gerti?

Aš iki 20 metų negeriau nei alaus, nei degtinės ir nerūkau. Toronte yra labai daug lietuviškų parengimų. Retkarčiai užėmė ir lietuvių sales. Ir kas man ten nepatinka? Pirmiausia, visi labai geri. Kai sutinku senesnio amžiaus pažįstamą, tai tikras vargas. Jis tų patį pasisako, kad pažįsta mano tėvus ir išpasakoja

visas istorijas, kur jis tėvus matė, sutiko ir gerė. O paskui: "Einau, vyre, prie bufeto, išgerim po stiklėlį". Nors aš pasakau, kad negeriu, jis vistiek žirizlia ir žirizlia: "Ger, ger, ger, alus gerti sveika!" — sako lietuviškai. Kitas pažįstamas senis dar įrodinėja: "Kai mes buvom studentai Kaune, bačkomis alų gerdavom per studentų aludius". "Ger, vyras būsi". Taip šneka ir jaunimą viešuosiuose ir privačiuose pobūviuose.

Jie galvoja, kad kiekvienas jaunuolis turi rūkyti ir kiti cigaretės: "Užrūkykime". Dažnai keli vyrai grupėje ragina gerti ir rūkyti jaunimą. Daug kartų buvau papuolęs į tokia lietuvių grupę. Jie visi galvoja, kad labai gerai daro — parodo lietuvišką vaisingumą. Iš tikrųjų jie atbaido jaunimą nuo bendravimo su senąja karta. Vėliau jie šaukia "Kur jaunimas?" Salėj mažai matėsi. Vyresniesiems gal sunku tuos bloguosius papročius užmiršti, bet nesistenkite juos perduoti jaunimui. Studentas

Debesys virš mūsų galvų. II.

Kontrolės bokštai ir švyturiai

Šiandien Aras pradėjo savo pašnekesį, klausdamas ar girdėjome sudužusio keleivinio lėktuvo katastrofos priežastį? Priežastis gi buvo ta, kad tuo pat metu ir į tą pačią vietą leidosi ir kitas, mažas, privatus lėktuvas, kas, ir jiedu ore susidūrė. Mes piktinomės tokiu lakūnu, per kurio kalbė žuvo tiek žmonių. Ir mes visi žinome, kad aerodromai turi tam tikrus kontrolės bokštus, iš kurių susirišama su atskrendančiais lėktuvais ir jiems duodami tikslūs nurodymai, kuriame augstėje laukti eilės, kada ir kur nusileisti. Mažasis gi lėktuvas neturėjo priemonių susirišti su kontrolės bokštu, taigi lakūnas leidosi savo nuostūria. Panašų paskyrimą turi ir jūrų švyturiai.

— Pagalvokit, — sako Aras, kas būtų, jei žmonės su kontrolės bokštais nesiskaitytų?

O ką darome, kai artėdami prie skersgatvio pamatome raudoną šviesą? Kartais gatvės tuščios, pavojaus nesimato, o mes vistiek sustojame. Atsiranda žmonių, tų taisyklių nepaisančių, bet tokie kartais ir savo gyvastimi už tai apmoka.

O kai važiuojame į nežinomą vietą, kodėl pasimame žemėlapi? Ar lengva būtų rasti kelią be jo? Aišku, rastume, bet daug tektų klaidžioti, gal net nuostolių pakelti. O kelią nurodyti galėtų tik tie, kurie jį žino. Blogos valios žmogus ar paikas ant juoko gal nurodyti klaidingą kelią. Taigi, kad lengviau būtų keliauti, susisiekti, tie, kurie ži-

no, ir žemėlapius mums padarė, pristatė rodyklių, kad žinotume, kur sukti, kur įdomesnės vietos, kur valgyklos, nakvynės, kur geriau, kur arčiau.

Kodėl jūroje, miškuose naudojamas kompasas? Kol jo nebuvo žmonės klaidžiojo, kryptį spėjo. Taigi kažin kas, kažin kada padarė kompasą, ir šiaandien mes juo akiai pasitikime.

— Žmogus, — kalbėjo toliau Aras, — visai, kaip tas keleivis, nuo pat gimimo pradeda savo gyvenimo kelionę.

Mažo vaiko pasaulis — namai, kiemas, tos vietos, kur tėvai jį nusiveda ar nusiveda. Jo darbas — žaidimas, darbo įrankiai — žaislai. Jo globėjai, keičiodžiai, kompasas, kontrolės bokštai — tėvai. Jie vaikui sako, kas galima, kas ne. Jie turi patyrimo. Jei vaikas netiki, kad krosnis karšta — jis nusidėgina pirštus. Jei netiki, kad ant upės kranto pavojinga žaisti — jis įkrenta į vandenį, arba mato, kaip tai atsitinka su kitais. Paima draudžiamą peilį — išspjauna, o kiek būna atsitikimų, kad dėl tėvų nepaaidavimo ir vaikų nepatyrimo mažieji užtrokšta, užsinuodija? Vaikas daug patiria, daug išmoksta, bet juo tolyn, juo jo horizontai plečiasi.

Prieinama ribos, kad tėvai nebeįstengia duoti viso to, ko augantiems reikia. Ateina į pagalbą mokyklos. Jose vaikas susiduria su naujais savo gyvenimo švyturiais — mokytojais. Pastarųjų didžiausioji paskirtis — ugdyti vaiko protą, duoti jam

Mokyklos karalaitė:

Maniau, kad esu nusikaltusi!

N. Sernaitė buvo išrinkta gimnazijos vadovybės atstovauti mokyklai laikraščio "London Free Press" rengiamose rašinių varžybose. Štai ką ji rašo apie išrinkimą. Red.

"Aš buvau pašaukta į mokyklos direktoriaus kambarį. Ėjau su neramiai širdimi, nes ten daugiausia nusikaltėlius šaukia. Aš labai apsidžiaugiau, kai sužinojau koks buvo tikras reikalas. Jie mane paklausė, ar aš sutikčiau kaip karalaitė reprezentuoti mūsų mokyklą — Glendale High School varžybose Londone gegužės mėnesį. Jūs suprato, iš laikraščio, kad aš buvau išrinkta dėl to straipsnelio, bet ji liepė man parašyti, kai sutikau mokyklą reprezentuoti. Aš neblogai mokausi, dalyvauju sporte ir orkestre, ir šiaip daug kuo užsiimu ir dėlto man rodos, aš buvau išrinkta.

Šitas laiškas nėra toks, kokį mergaitė, esanti dvilyktoji gimnazijos klasė turėtų parašyti, bet man retai pasitaiko rašyti lietuviškai, ir todėl kai reikia, man yra labai sunku.

Su pagarba Nijolė Sernaitė"

Nereikalauk daugiau privilegijų!

"T2" nr. 6 klausė, Drauge, kur mūsų vieta? Tu taip pesimistiškai nusiteikęs, net norėtum iš kultūringo pasaulio išbėgti į primityvias tautas, kurios, tavo nuomone, turi geresnį nuostatus, taisykles. Abejoju, kad laukiniai geriau mus sutvarkytų, kaip mūsų kultūringi tėvai, mokyklos ir bažnyčios. Geriau, užtūt kitus kaltinamus, pajieškokim kaltės savyje. Argi mums neaišku, kad mokinių pareiga gerai mokytis? Mokinies šviesesnei savo atečiai. Antra, ar negaila apvilti tėvų, kurie nuo darbu sugrūbusiom rankom duoda mums dolerius. Ar mažai kamuoja mokytojai, kol ji mūsų nerūpestingas galvas įpompuoja žinių?

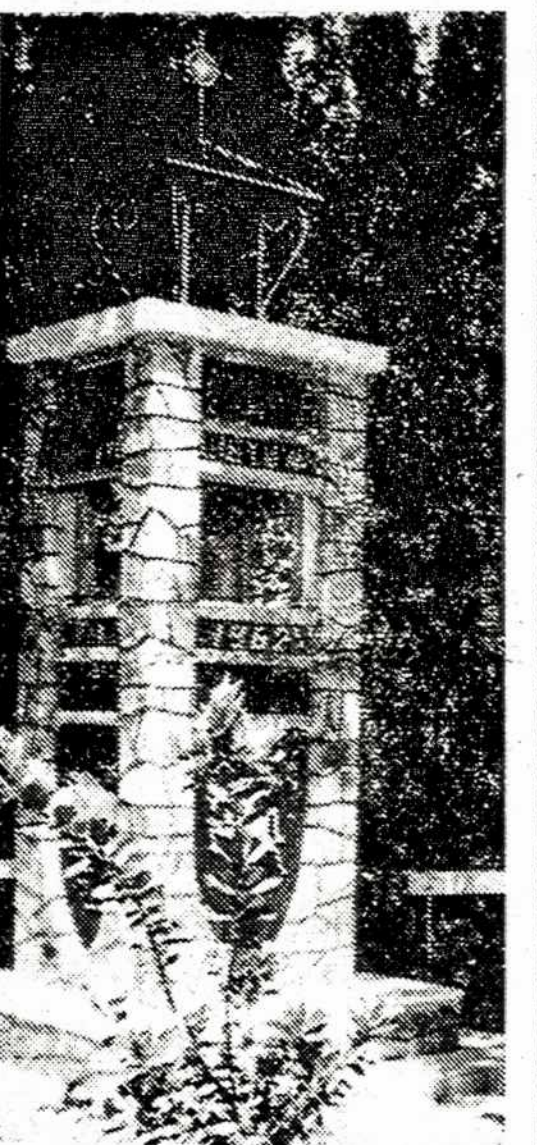
Labai nelaimingas jauties, kai tėvai retkarčiais prašo padėti namų apyvokai. Berniukas turi tinkamai sutvarkyti baldus, mergaitė turi motinai padėti valgius paruošti, stalą padengti, o jeigu tėvai laukia svečių, tai turėtų ir svečiams patarnauti, su jais pabendrauti. Tau atrodo, kad tėvai iš mūsų per daug reikalauja liepdami padėti namų apyvokai. Atsimink, Draugau, kad laikas nestovi, mes nebūsim visą amžių berniukai ir mergaitės; atsisostim tėvų ir motinų vietoj. Tada labai reikalinga bus jaunystę įgyta praktika. Taip pat naudinga pasiklausti retkarčiais vyresniųjų kalbų, pagyventų jų rūpestais, džiaugsmams. Argi nesmagu kartais matyti patenkinčius tėvus, besisukiojančius tarp draugų? Kodėl mes taip egoistiškai galvojame, kad visos pramogos, džiaugsmų tik mums, o mūsų tėvai turi tik dirbti, kol sukniubs po sunkia darbo našta? Atsimink, kad nevisi jaunuoliai moka, nors jie gal labai norėjo mokytis. Ju tėvai turėjo geresnes sąlygas, bet vaiko neturėjo leisti į mokyklą. Jie norėjo gyventi sau, o mūsų naujųjų ateivių tėvai, perėję karo audras, su koku emigrantu dalia, aukojasi mums, atsidėdami daug ko. Man atrodo, Drauge, nereikalaukime šeimai daugiau privilegijų, nes ir taip daug jų turime, bet rimčiau pagalvokim apie pareigas, kurias turim atlikti kaip geri krikščionys, geri sūnūs ir dukros, geri mokiniai. Tavo draugas

Adelaide — P. Australijos sostinė. Jos gyventojų skaičius — pusė milijono, o lietuvių per 1500. Ši lietuvių tautos dalis atsirado, kai išvietinti asmenys — "dypukai" iš Vokietijoje buvusios stovyklų emigruoti į kitus kraštus. Patekti į Australiją reikėjo tik ryžto. Kiekvienas važiuojo savo rizika, nes čia nebuvo nei dėdžių, nei tetų, kurie galėtų bent pradžioje padėti priklausti pas save ar viena kitą dolerį į ranką įspausti. Pirmieji atvykusieji lietuvių rūpestiai buvo — įsikabinti į nuosavą sklypą (jie tuo metu buvo pigūs), susikabinti savo šeimai pastogę ir pradėti žmoniškai gyventi po pergyventą stovyklų barakose vargą. Tais laikais buvo beveik neįmanoma išnuomoti butą, ypač šeimoms su vaikais, arba nusipirkti namą. Buvome dar varguoliai bei reikiamo depozito pirktinams.

Adelaidės lietuvių katalikų kapelionu tuo metu buvo kun. dr. P. Jutulius, šiuo metu gyvenantis Romoje. Su savo motociklu jis aplankydavo visus. Atvykusieji vargai buvo jo vargai, o jų džiaugsmas — jo džiaugsmas. Jis laikydavo lietuviams pamaldas Sv. Juozapo bažnytelėje netoli miesto centro. Į jas tautiečiai sekmadieniais susirinkdavo ir čia turėjo progos savo tarpe susitikti, pasikalbėti, pasidalinti rūpestiais ir džiaugsmais. Lietuviškos organizacijos kūrėsi viena po kitos. Kun. P. Jutulio ir kelių pasisventusių lietuvių dėka pradėjo veikti vaikų kaimo savitajam mokyklai; susikūrė ir savasis teatras.

Pradžioje visos lietuviškos veiklos centras buvo kukli salė prie Sv. Juozapo bažnytelės, kurią kun. P. Jutulius bei lietuviams pavėdė J.E. vietos arkivyskupas dr. Beovich. Nuo pat pradžios iki šiol iš jo ir vėliau iš J.E. vyskupo dr. Gleasono lietuvių susilaukė tėviškos paramos ir lietuviškų reikalų supratimo.

Kiek apsitvarkė, lietuvių emė galvoti apie nuosavą lietuvišką namą bei salę, o katalikai ir apie savo lietuvišką bažnyčią. Visi lietuvių bei išimties prisidėjo prie namo pirkinio. Australijoje buvo įregistruota Lietuvių Sąjunga, kurios vardu ir buvo nupirkti Lietuvių Namai, reikalavė žymensio remonto. Kuriam laikui praslinkus, kun. P. Jutulius ir keletui liet. katali-

Lietuvos paminklas Adelaidėje

ku veikė už 15 mylių nuo Adelaidės pavyko nupirkti vieną vietą 4 sklypus lengvomis išimokėjimo sąlygomis, į kuriuos buvo perkeltas medinis namelis ir netrukus ten buvo suorganizuota vaikų vasaros stovykla. Ten buvo manyta ateityje įrengti lietuvišką senelių prieglaudą. Šis turtas buvo nupirktas legaliai įregistruotų lietuvių Caritas vardu. Kun. P. Jutulius tuo metu galėjo tik svajoti apie lietuvišką bažnyčią, nes lietuvių katalikai dar nebuvo pakankamai stipriai susiorganizavę. Tačiau kun. Jutulio suorganizuoti katalikiški veiklai stiprėjant, lietuviškos bažnyčios sumanymo galimūmų didėjo ir laikas bėrė.

Kun. dr. P. Jutulius išvykų į Romą 1957 m. rugsėjo mėn., jo vieton iš Melbourne atvyko kun. J. Kungys. Netrukus Australijos lietuvių apklankė iš JAV atvykęs J.E. vysk. V. Brizgys, kuris ta proga privačiai ir viešai skatino lietuvių katalikus pradėti rūpintis lietuviškos personalinės parapijos įkurdinimu, padrasindamas juos jų svajonėse ir siekiuose. Adelaidės lietuvių katalikai su ramumu ir tauraus būdo kapelionu — klebonu kun. J. Kungiu emė žvalgytis nuosavybės, tinkamos parapijos centrui kurti. Tuo metu ekonominio gyvenimo kilimas kras-

LAKE MUSKOKA

375 pėdų gražios ežero pakrantės, smėlėta maudyklė, 8 kamb. gyvenamasis namas ir 3 kamb. vasarnamis. Tinka bažnyčiai ar kitai grupinei organizacijai. Kaina \$37,500. Telef. H. 7-5041 arba rašyti: P.O. Box 4, Don Mills, Ontario.

mokslo žinių ir, aišku, auklėti. Tėvai ir mokytojai vieni kitus papildė. Gi tarp mokyklos ir namų yra dar didžiuliai plotai, kuriuos jaunuolis pažįsta be tėvų ir mokytojų pagalbos. Čia jaunuolis, kaip tas lakūnas mėlynėje padangėje, ir kaip tas laivas audringoje jūroje.

Niekas nežino kelio, jei juo eina pirmą kartą.

Pirmųjų žmonių žemėje patyrimas tobulėdamas atėjo iki mūsų. Šiandien šauktas — paprasčiausia kasdienybė, o kada nors kas nors didžiavosi jį išradęs ir juo pagerinęs žmonijos būklę.

Taigi iš lėto, palaipsniui, iš kartos į kartą atėjo įvairūs išradimai, papročiai, susikūrė tradicijos, žmonių savitarpio bendravimo nuostatai, moralės dėsniai ir t.t.

Auga gyvenimo gerovė, bet greta jos plečiasi ir blogis. Nauji keliai raizgo žemę. Kartais priurkštame žemėlapio dvasinei savo kelionei ir nepaisome kontrolės bokštų.

Tokios buvo Aro mintys. Mes jo netik klausome, bet ir kalbame, sakome savo nuomonę, statome klausimus ir pagrindines mintis užsirašome. V. L.

Lietuvių sukurta užuovėja Australijoje

Naujakurių dienos Adelaidėje

te kelė turtams ir kainas. Buvo pavojus, kad netolimoje ateityje neklimojamo turto kainos nebebus įkandamos.

Pasitaikė auksinė proga, laimingų būdų atsirado galimybė palankiu būdu nupirkti tinkamą turtą, kuris buvo būtinas svajonėms realizuoti.

Apie 2½ mylių nuo Adelaidės miesto centro yra erdvi ir švari miesto dalis — St. Peters. Plačios gatvės, daug medžių ir sodų. Maždaug prieš 3½ metų pravažiują matydavo didelius 2 aukštų mūrinius rūmus, kurie tada atrodė aplėisti, be šeiminių ir be globos. Juose kadaise buvo kolegija, o vėliau didžiulis pastatas buvo paverstas baldų sandėliu. Vietos burmistras nepatiko toks vaizdas ir jis emė spausti savininką — bendrovę visą turtą iš pagrindų sutvarkyti, išvalyti ar perleisti ir rūpestingas rankas. Bet jis nenorėjo, kad čia būtų įkurta kokia triukšminga pasilinksminimo vieta. Bendrovė nebuvo per daug suinteresuota šiuo objektu, kuris reikalavo remontų, ir pavėdė jį parduoti vienam rusų tautybės žemės pardavimo agentui. Šis pasiūlė rusų visuomenės veikėjams kurti čia rusų centrą. Sūėjo rusų imigrantai ir tarėsi, bet kiek galvų, tiek nuomonių, tad ir nenupirko. Mūsų tautietis M. Varoneckas, statybos rangovas turėjo su tuo agentu ryšius ir jam tasai pasiūlė šį turtą. Šis lietuvių pasiūlė kapelionui perimti šį turtą. Kaina labai prieinama — 6.000 australiškų svarų. Vientik žemė buvo verta tų pinigų. Katalikai su kapelionu daug negalvojo, nes laiminga proga buvo aiški. Bėda, kad pinigų iždė tam tikslui nebuvo. Visa eilė katalikų paskolina reikiamą depozitą. Kas šimta, kas kita, o V. Bacevičius — £600. Lietuvių katalikai su kapelionu tą turtą ir nupirko ir australų istaigose užregistravo jurid-

nio asmens — Lietuvių Caritas vardu. Tik ką perėmus užpirkimą iš M. Varonecko, pastarajam iš šalies imta siūlyti du ir trys tūkstančiai sv. uždario už atsimetimą nuo pardavimo lietuviams. Bet doro žmogaus nusistatymo pagundos negalėjo įveikti ir jo žodis liko nesulaužytas.

Katalikai šoko turtą tvarkyti, remontuoti ir ruošti patalpas būsimiems Dievo namams. Kiekvieną šeštadienį virė čia darbas ir susirinkdavo daug savanorių talkininkų. Siokiomis dienomis irgi dirbdavo, kas galėjo, gautu nuo darbo atostogų metu. Čia buvo ir savų mūrinių, ir stalių, ir elektrikų, ir šiaip darbininkų. Kurį darbą patys negalėjo padaryti, atidavė padaryti už atlyginimą. Po vienu metu vargų ir darbų nupirkėjų rūmų ir sklypo negalima buvo pažinti. Vietos arkivyskupas dr. Beovich ir vysk. dr. Glee-

son patys atvykdavo, kartais netikėtai pasišauktai, kaip tvarkosi lietuvių ir stebėdavo jų darbus. Jiems neaišku buvo, kad darbai atliekami "be rangovo". Išliko gražus ir švarus lietuviškas kampas. Džiaugėsi lietuvių, deja, nevisi. Buvo tokių, kurie ir liūdėjo... Kapelionas susilaukė iš kairių stiprios opozicijos.

Kun. Kungys, svajojo apie personalinės lietuviškos parapijos įsteigimą. Mūsų gerasis arkivyskupas pramatė tam ilgą ir gal nevisai palankią procedūrą. Jis pasiūlė kurti čia bažnyčią koplyčios vardu su visomis bažnytinėmis teisėmis ir su Lietuvių Katalikų Centru. Tai esą atstoja parapiją ir jis galis pats tą teisę suteikti be jokių kitokių leidimų. Tai buvo geras lietuviams katalikams kurtis kelias.

1960 m. lapkričio 29 buvo didžiojo džiaugsmo diena, kai tas pats arkivyskupas pašventino šventovę Sv. Kazimiero vardu ir pavėdė ją naudotis lietuviams katalikams, skatindamas nevyskupas dr. Beovich ir vysk. dr. Glee-

(Nukelta į 7 psl.)

Adelaidės lietuvių katalikų centras

Sukaktuviniai didvyrių metai

AL. GIMANTAS

Šią vasarą, liepos 17 d. sukan-ka 30 metų nuo transatlantinčių lakūnų, Stepono Dariaus ir Stasio Girėno — Girskio tragiško žuvimo Soldino miške. Laikas, tiesa, bėga nesugrįžtamai ir nesulaikoma. Su to laiko tėkme užmiršt lenka ir tie įvykiai, tos datos, kurios buvo taip labai brangios ir mielos kiekvieno lietuviui širdžiai. Jau visa eilė tikrai didžiųjų svarbos įvykių mūsų tarpe prabėga beveik visai nepastebėti arba prisimenami visų kukliau, vis blankiau.

Ar tik nepanašus likimas gresia ir Dariaus-Girėno žuvimo metinių paminėjimui? Tuo tarpu, išskyrus atskiras žinutes iš Čikagos, nieko nesigirdi iš lietuviškųjų kolonijų, kaip jos žada minėti liūdningas, bet jau trisdešimtąsias lietuvių tautos didvyrių žuvimo metines. Tiesa, tų liūdningų minėjimų mūsų gyvenime tikrai nemaža. Mūsų jaunimas vis dažniau prikiša vyresniesiems, kad jau pats laikas bandyti užmiršti liūdningą praeitį ir pradėti daugiau gyventi ir planuoti ateitį. Tačiau iš visų liūdningų sukaktuvių visai kitu kitu aidu viešomom sklandžiausiu ir Girėno meilė lietuviui, ypač jaunajai jos kartai, kuri taip vaizdžiai išreikštą jų testamentą žodžiuose — Jaunajai Lietuvai. Ju žygis tikrai gali parakti ir uždegėti jaunimą, kurio nemaža dalis, rasi, dar ir nebuvo gimę, kai 1933 m. vasarą Amerikos lietuvių lakūnai ryžosi išgarsinti Lietuvos vardą prieš visą pasaulį! Ir jie išgarsino, deja, labai brangia savo gyvybių auka.

Kas prisimena anos liepos mėn. dienas Lietuvoje, sutiks, kad vargiai ar kada visa Lietuva išgyveno tokį pakilimą ir tokias nuotėpas, kurios reikėsi Dariui ir Girėnui pakilus iš Niujorko ir kury lydejo, kiek anų dienų sąlygos leido, jų kiekvieną valandini artėjimą prie Lietuvos krantų... Simtatūkstantinė minia laukė drausulių Kauno aerodrome ir nesulaukdami, nerimaudami dainavo: "Atskrend sakalėlis..." Ju sparnai buvo atmušti ir Soldino pušų viršūnės ir lieknus liemenis. Vokiečių "Derflut" bendrovės trimotorinis lėktuvas atskraidino žuvusiųjų kūnus, suko ratą virš

laikiniosios sostinės, lietuviškųjų lėktuvų lydimas. Nešė didvyrių karstus karo aviacijos ir Lietuvos Aero Klubu lakūnai. Lydėjo juos 60.000 žmonių minia: verkė tada visa, o visa Lietuva. Negalėjusieji atvykti laidotuvesna, klausėsi ju eigos priilpę prie radijo aparata. Pasaulis per spaudą ir radiją irgi plačiai aprašė, iliustravo drausulių lietuvių lakūnų skridimą, jų žuvimą, laidotuves.

Visoj Lietuvoj miestų gatvės, gyvenvietės, buvo perkristijamos Dariaus ir Girėno vardu, aviacijos eskadrilės, sporto organizacijos, klubai, rataliai, būriai, laikė garbę vadintis Dariaus ir Girėno vardais. Lietuviškas jaunimas itin pradėjo domėtis aviacija, smarkiai kilo Lietuvos Aero Klubu organizuojami aviomodelistų, sklandytojų kursai. Populiarijo aviacijos šventės, aviacijos dienos. O "Lituanicos" skeveldros, su visomis detalėmis, nelaužtomis Soldino pušimis, rado garbingą vietą Karo Muzėjaus saule. Kauno kapinėse buvo pastatytas didvyrių amžinam poilsiui mauzolejus, kuriame, deja, dėl temperatūros svyravimų, negalima buvo ilgai laikyti balzamuotų lakūnų kūnų. Jie laikinai buvo pašarvoti medicinos fakulteto pusrūsių, koplyčioje.

Iki nepriklausomybės praradimo taip ir nebuvo spėta tinkamai paruošti pastatyti mauzolejų, ir jame lakūnų kūnai tegalėjo išsistoti tik ribotą laiką. Reikėjo ir vėl karstus perkelti senojoje vietoje. Mickevičiaus gatvėn. 1944 m. ankstyvą pavasarį teko išmukti ir medicinos fakulteto rūmus ir niekieno nepastebėtam, nusileisti į rūsi. Atrodė, kad koplyčios durys užraktos, bet, paspaudus rankeną, jos lengvai atsidarė. Iš pusrūsio langu, beveik palubėje esančių, buvo užtenkamai šviesos. Pamažų, neslėpdamas susijaudinimo, artėjau prie kelių laiptelių pakylas, ant kurios ir buvo padėti abu karstai. Kojgalygė dar buvo likę metaliniai laidotuvių vainikai, kaspinai jau buvo išblukę ar dingę. Karstų stikliniai viršūs gerokai dulkių sluogsniu padengti. Tik prie didvyrių veidų, atrodo,

rankomis, kažkas nubraukė dulkes ir per švarų stiklą ryškiai matėsi amžinų miegų besilinsčiųjų transatlantinčių lakūnų veidai. Galvos, pošalniai aptrauktos, tad tesimatė tik patys veidai. Veidų bruožai, balzamavimo kaukės paveiktai, atrodė beveik vienodai. Taip pat ir per apatine krūtines dalį sunertos rankos. Kūno spalva tokia savotiška, lyg švelniai ružava, maišyta su smėliu, košė užtepta. Sukniubęs trupiniai maldai, vel tytomis ir niekieno nepastebėtas, pasislėpau.

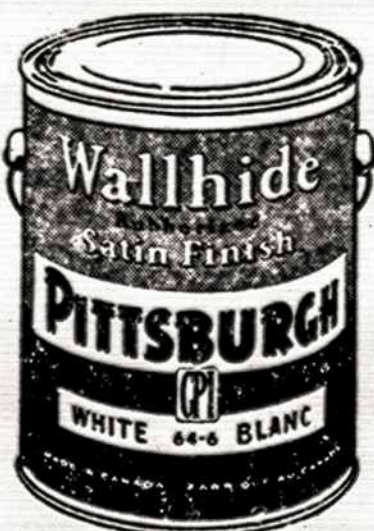
Bet tas išpušis aplankius bene paskutinių kartą žuvusius tautos didvyrius, yra toks stiprus bei gyvas ir šiandien, kad, regis, visa tik vakar buvo pergyventa. Kažin, kur šiandien yra ir kur ilsimi didvyrių palaikai? Ju atminimas, atrodė, jau pradėtas minėti ir sovietinamoje Lietuvoje. Reikia manyti, kad yra pasirūpinta ir Dariaus — Girėno kūnų tinkama priežiūra bei amžinojo poilsio nuolatine vieta.

Liepos 17-oji, didvyrių žuvimo diena — metinės, jau netaip toli. Pats laikas pasirūpinti, kad 30-osios metinės būtų paminėtos bent kiek išpudingiau ir plačiau. Yra mūsų tarpe visa eilė vyrų, kartos tautiečių, kurie, čia, Amerikoje, savo darbu yra prisidėję prie transatlantinio Dariaus ir Girėno žygio, dalyvavo komitetuose, vajuose, vienas ar kitais būdais rėmė skridimo pastangas. Tokie asmenys tikrai būtų mieli svečiai ir galetu gyvu žodžiu mums papasakoti dar daugiau ir apie pačius lakūnus ir visa skridimų pasirušimo darbą. Be to, regis, yra turimasis ir kronikinis filmas iš Dariaus-Girėno veiklos, pasirušiosio, ir pagaliau, išskridimo iš Niujorko lemtingajam žygiui. Šiais sukaktuviniais metais toks filmas turėtų būti laukiamas ir rodomas būsimų minėjimų metu. Teko girdėti speiliuojam, kad ir Dariaus-Girėno iškilmingų laidotuvių filmo juostu turi Amerikos lietuvių — filmuotojai. O gal kartais būtų galima gauti ir iš pasaulinės kronikos gamintojų archyvų? Visa kartu sujungus, būtų gražus ir vaizdas Dariaus — Girėno žygio dokumentas, būtinas visų mūsų dėmesio.

MOHAWK Furniture Ltd.

2448 DANFORTH AVE. ir 137 RONCESVALLES AVE.
Telefonas OX. 9-4444 Telefonas 537-1442

Pirmos rūšies Pittsburgh dažai

Reg. \$8.75, dabar tik \$6.35 galionas. Sutaupote \$2.40.

Specialus priedas pritaikomas emalis (Satinhide Trim Enamel) Reg. \$3.35, dabar TIK \$2.45 kvorta.

- Įvairūs kilimai,
- Naujausiu madų sofos,
- Igmamųjų ir valgomųjų kambarių baldai,
- Ivmacijų firmų matracai,
- Virtuvės stalai, kėdės, saldytuvai,
- Virimo krosnys, skalbimo mašinos,
- Vaikų baldai,
- Dažai ir kiti namų apyvokos reikmenys

Lietuviai pasaulyje

RINKIMAI I AUGSCIAUSIA TARYBA

Kovo 17 d. įvyko rinkimai i sovietines Lietuvos augst. taryba. I rinkėjų sąrašus buvo įtraukti 1.858.920 asmenų, bet balsavime dalyvavo 1.857.321. Už komunistų partijos išstatytus kandidatus pasisakė tradicinis 99,94 rinkėjų nuomosis. Naujovės sudaro sausas "Tiesos" pranešimas: "Prieš kandidatus i deputatus balsavo 1.180 žmonių, arba 0,06 procento dalyvavusių balsavime rinkėjų skaičius..." Tiek, tenka manyti, buvo įvesta i urnas sugadintų balsavimo kortelių, nes juk sovietinėje sistemoje prieš kandidatus neįmanoma balsuoti. Rinkimus atlieka pati komunistų partija, išsiriškdamas kandidatus. Piliečių balsavimas yra tik sovietinės diktatūros komedija tariamos "demokratijos" vardu.

pramonės gaminiai — magnetofonai, magnetola "Vaiva" ir kt. E.

ANTIRELIGINĖ PARODA
Vilniaus valst. un-to mokslineje bibliotekoje atidaryta paroda, pavadinama "Marksinizmas-leninizmas apie religiją". Specialūs skirčiai buvo skirti "demaskuoti Vatikano politikai, kaip aršiausiam mokslo bei pažangos priešininkui". Surinkti ir pasaulinės klasikinės literatūros kūriniai, smerkiantieji i aiškinantieji, pasak Vilniaus radijo, "tariamąsias religijos šventasias tiesas". Dar parodyta i literatūrai apie šiuolaikines religines-filosofines sroves vad. kapitalistiniuose kraštuose. E.

ATEISTAI GYDYTOJAI
I ateizmo propagandą Lietuvoje stengiamasi įtraukti kuo daugiau gydytojų. Rokiškio ligoninėje gydytojai suorganizavo ateistų sekciją ir pagal Vilniaus radijo kovo 19 d. žinią, buvo suorganizuota specialu vakara. Sekcija organizavusi iškyrą i Pandelio miestą. Apie kovą prieš "religinis prietarus" kalbėdami, tie gydytojai dabar teigia, kad prieš 10 metų atsidūrė ant operacinio stalo ligoniai žėgnodavosi 30-50 žmonių išimto, o dabar tepasitaiko vienas kitas atvejais. Daroma išvada, kad kova prieš religiją jau atnešanti vaisių... E.

TAUTYBIŲ MISRAINE
I miestų, Vilniuje stebime didžiausią tautybių misrainę, nes i šiuo metu 27 deputatų vos 15 turi lietuviškas pavarde, o 12 — rusai, ukrainiečiai, lenkai ir kt. Jau lietuviškesnis Kauno vaizdas, nes i 25 Kauno m. deputatų, atrodo, tik 4 ne lietuviai. Kaikuriuose rajonuose atstovaujami tik lietuviai, bet pvz. Eišiškių raj., penki i rinkėjų tarp tik du lietuviai. Taigi, "parlamentas" Lietuvoje jau iškristas, jo rinkimai buvo įprastinio komunistinio — režisuro lygio i pats organas, su J. Paleckio priešaky, tebus bolševikinės santvarkos tuščia, bereikšmė iškaba. Už ją "balsavo" 99,94%. E.

PRARASTOS SILKES

Ekspedicinės silkų žvejybos bazės vadovybė blogai apskaičiavo finansus ir Lietuvos žvejybos laivyną š.m. sausio mėnesi paliko be druskos ir statinių. Klaidęso uoste 23 vidutinėji žvejybos laivai keturių dienų laukė druskos ir statinių, per tą laiką praradami apie 15.000 centnerių Šiaurės Atlanto silkų. —vkt—

VEL I KAZACHSTANA

Kovo 25 d. Vilniaus radijo žiniomis, vilniečiai išslydę naują "savanorių" — naujakurių esaloną. Daugiau kaip 400 žmonių grupė išvyko i plešinių žemes, i Kazachstaną. Naujakurių tarpe buvo dešimtys statybininkų, mechanizatorių, gyvulių augintojų. E.

TARPTAUTINĖS PARODOS

Pavasari Budapešte rengiamose tarptautinėje mugėje eksponuoti tarpe bus šiauliuose pagaminti dirviniai, Kaune gaminamos tekminio staklės, duokli siurbiniai "Venta", gintaro dirbiniai. Damasko, Sirijoje, vykstančioje mugėje bus Lietuvos

Pasikalbėjimas su prel. J. Mendeliu

V. ZALATORIUS

Lietuvių Enciklopedija šeštame pagal dydį JAV mieste Baltimorėje prikaity 6.000 lietuvių tarp milijono gyventojų. Sv. Alfonso lietuvių parapijos klebonas prel. L. Mendelis, turi tik 1.500 parapijiečių. Pagaliau vietinės Lietuvių Bendruomenės apylinkės pirm. J. Silgalis sako, kad i Vasario 16 minėjimą šiemt teatėjo 250 žmonių. Kaip ir visur kitur, vienas i lietuviško gyvenimo židinių yra parapija. Jai vadovauja energingas senosios katos teologijos daktaras prel. Mendelis, padedamas vikarų J. Antoševskio, A. Dranginio ir M. Vrabeko. Bažnyčia yra miesto centre, 114 V. Saratoga St., ir žinoma vietinių tarpe savo novomis Marijos garbei. Čia laikomos septynerios pamaldos kaikiuriais šio kiadieniais.

BAŽNYCIA KAIP AVILYS
Nenuostabu tad, kad klebonas prel. Mendelis dirba išsiuoses. Sunku i jo išspręsti valandėles pasikalbėjimui. — Seštadienį turiu laidotuves, — sako. — Sekmadienį įprastus judėjimas bažnyčioje. Ateik Tamsta pažūrėti kas pas mus dedasi pirmadienį. Antradienį tas pats. Trečiadienį irgi labai užimtas. Ketvirtadienį ir penktadienį vėl novenos. — aiškina prelatus.

Pagaliau jis suranda šiek tiek laisvo laiko po savo vakarinių pamaldų pirmadienį 5.30. Skundžiasis, kad i 600 dypuku, kuriuos padėjo atkvietii i JAV, retas kuris beateina i sv. Alfonso bažnyčia, nors vaikus dar atveža i parapijos mokyklą, kuri turi 130 mokinių.

— Per pirmus 6 mėnesius, kai atvažiavo, dar atvedavo Sumai. Vėliau prisigyveno, išsikraustė i priemiestius ir nebeuori atvažiuoti bažnyčioje. Be to, jų dauguma i karjeras pasinėse. Kazin ar čia patys geriausi Lietuvos katalikai suvažiavo, — paabejoja gyvo žvilgsnio, pilno veido ir stambaus sudejimo klebonas.

AIRIAI IR LIETUVIAI
Prelatas mano, kad tautybė yra garsesnė už kalbą.

Prelatas L. Mendelis, Baltimorės lietuvių parapijos klebonas, kuris finansuoja Sibiro maldaknygės naują laidą lietuvių ir anglų kalbomis

— Štai airiai, žydai savo kalba nekalba, o tautiškumą išlaikė šimtus i tūkstančius metų.

Kai sekmadienį po pamaldų ji vienai moteriškė bažnyčios prieangyje užkalbina angliškai, jis atkerta:

— O kodėl Tu lietuviškai nešneki?

Juk mokai! Prel. Mendelis šiemet finansuoja Sibiro maldaknygės leidimą: 3.000 egzempliorių lietuviškai ir 30.000 angliškai. Jam tai kainuos maždaug \$3.000. Spausdina Putnamo seselės.

Mokyklai, kuriai vadovauja kazimierietė sesuo Cecilija, visi vaikai mokomi poterių ir giesmių lietuviškai. Seštadienį, pr. mokyklos vedėjas yra A. Radzius, apie kuri klebonas sako: "Tai didelis idealistas, pavyzdingas katalikas".

Turi Baltimorės lietuvių ir savo

tautinių šokių grupę, kuri dabar ruošiasi II Kanados ir JAV taut. šokių šventei per liepos 4-tos savaitę Čikagoje. Šokėjų vadovas B. Brazauskas. Retkarčiai pasirodo ir scenos megejų būrelis "Svajna".

Pasaulietiškas susibūrimo centras yra trijų augstų Lietuvių Namai 851 Hollans St. Visa bėda, kad šio miesto lietuviai gyvena toli nuo bažnyčios ir toli nuo savo sales. Nėra čia tokios koncentracijos kaip pvz. Čikagos Marquette parke.

TRISPALVĖ RASYTOJO KIEME
Šiaipjau susipratusių lietuvių netrūksta. Netoli Lietuvių Namų yra N. Rasteno rezidencija, prie kurios plevėsuoja JAV vėliava ir Lietuvos trispalvė — vienas i kelių vietų pasauly, kur jos dar nenukankia. Nadas yra i anglų kalba išvertęs Baranausko "Anykščių šilėli".

Gydytojų čia visai būrys: S. Ankudka, H. Armanas, A. Klimas, J. Kurdirka, J. Laukaitis, broliai A. ir H. Levickai (Adolfas dantistas), P. Maciokas (taip pat dantistas), ir J. Uralas. Gyd. Radauskas prasimūse net i Spring Road psichiatrinės ligoninės vedėjo vieta. Ir jei gydytojai prie Lietuvių Namų Fondo neprisidėjo, tai prisidėjo V. Velzy.

Sio milijoninio miesto pašto viršininkas yra taip pat lietuvis V. Laukaitis. Ber gal labiausiai Amerikoje išgarsėjęs yra lietuvių kilmės J. Unitas (turbūt Jonaitis), amerikietiško profesionalu futbolu žvaigždė. Jis žaidžia "Colts" komandoje. Deja, "Jonaitis" lietuviškai nekalba, kaip vietiniai tvirtina.

VISI KELIAI I KAPUS

Trečias ir paskutinis lietuvių centras Baltimorėje yra K. Kačiauskio laidotuvių namai, 637 Washington Blvd. Sv. Alfonso parapijoje mirimų kaicius didesnis už gimimų kaicių. (Klebonas sako, kad pernai turėjęs maždaug 50 krikštų). Kačiauskas yra vienintelis lietuvis laidotuvių direktorius, todėl per jo koplyčia ir pereina keleiviai prieš savo paskutinę žemišką kelionę i Atpirkejo kapines. Prieš dvi savaites pas Kačiauską buvo pašarvota rasytojo K. Bradūno motina.

Prelatas Mendelis mano, kad tautiečiai Baltimorėje ilgiau neišsilaikys kaip kokuos 25 metus.

— Jei Lietuva atgautų laisvę, gal ir būtų didesnis susidomėjimas lietuvių, — tarė jis.

HAMILTON, Ont.

VELYKŲ BOBUTĖ. — Vysk. Valančiaus Seštadieninė mokykla ruošia iškilmingą Velykų bobutės sutikimą, kuris įvyks Atvelyko sekmadienį, balandžio 21 d., 4 val. p.p. Aušros Vartų parapijos salėje.

Ivairia programą su vaikais praves seselės i Toronto. Bobutė atveš visiemis vaikams dovanėles. Atveži Velykų pyragai i kiti dalykai bus paroduomi visiems atsilankiusiems už žemą kainą. Bus kavutė ir kiti gėrimai. Įėjimas nemokamas. Pelnas — mokyklos išlaikymui.

Maloniai kviečiame visus mokyklos vaikus, vyresnius bei jos dar nelankčius, tėvelius ir svečius gausiai atsilankyti i tuo pačiu parenti mokyklos išlaikymą.

Tėvų komitetas

VAJUS TAUTOS NAMAMS 104 savaitėje davė \$600 ir pasiekė \$103.700. Vyt. Ratenspergeris, Harley, Ont., įteikė \$100 čekį antram LN šerui, o J. Sarapnickas, turis LN \$1000 bal. 8 d. LN v-bos posėdžio metu pasirašė dar \$500 čekį. Ankščiau žadėję Alb. Stankus ir Algis Zbrauskas per Ant. Jusį įteikė čekius po \$100. Taip pat žadėta čekį \$100 įteikė Z. Gecas i Brantford, irsydamas narių žmoną Eleonorą. Visiems mūsų rėmėjams LN v-bos vardu nuoširdus aci.

Gili padėka Vyt. Peldžiui i Paris, Ont., važinėjusiam su St. Bakšiu LN reikalais!

Jieško naftos šiaurėje

Vasaros metu Dominion Explorers grupė numato vykdyti naftos gręžimus Bathurst saloje. Tai kainuos virš 1 mil. dolerių. Bus gręžiama iki 10.000 pėdų. Praeitą vasarą Dome Petroleum grupė darė gręžimą Melville saloje, kuri yra 1600 mylių i šiaurę nuo Calgary. Dirbo prie 15-30 žemiau nulinio temperatūroje, pasiekė 12.543 pėdų gylį, bet nieko nerado. Geologai spėja, kad salose po ledo kalnais yra didžiuliai naftos ištekliai, kurie gali padaryti Kanadą pirmąja naftos šalimi. Kol kas tolimiausi šiaurės naftos šaltiniai yra Norman Wells prie Mackenzie upės, bet jie atrasti dar 1920 metais.

NOTARAS

ANTANAS LIUDZIUS, B.L. savo įstaigą nuo liepos 1 dienos perkėlė i naujas patalpas — Turner Building (Suite 203) 21 Main St. East, Hamilton. Telefonai palieka tie patys: įstaigos: JA. 7-5575 namų — FU. 3-8928

Mirė prof. V. Sezemanas

Kovo 30 d. Vilniuje staiga mirė V. Kapsuko universiteto profesorius, filosofas, Vasilijus Sezemanas. Gimęs 1884 m. gegužės 30 d. Viborge. Mokslus gilinęs vištoje eileje universitetu, 1923 m. buvo pakviestas Lietuvos universiteto humanit. mokslų fak. filosofijos ord. profesorium, 1928 m. pakeltas i ord. prof. Antrajame bolševikmetėje jis buvo kelis metus ištremtas i Sibirą, i šio vėl grįzo i Vilnių. "Tiesos" 78 nr. teigimu, velionis iki pat mirties aktyviai dirbo mokslinį tiriamąjį darbą. V. Sezemanas yra praturtinęs lietuvių filosofiją. Jis gilinosi ir i gamtos mokslus, ypač biologiją. Parašė daug mokslo veikalų, paskelbė mokslinių str. Balandžio 2 d. palaidotas Karių kapinėse Vilniuje. E.

Margučių paroda buvo surengta Miunchene - Ludwigsfelde. Didelį pasisekimą turėjo lietuviški margučiai: jų nuotrauka draugijos ir liet. lėle buvo įdėta Bavarijos ir P. Vokietijos dienraštyje.

Taupyk i skolinkis kooperatiniame bankelyje "TALKA"

ISPUODAMOS ASMENINĖS PASKOLOS IKI \$3.000, morkių paskolos iki 60% turto vertės. Nemokamas gyvybės i paskolų draudimas. PILNAS CEKŲ PATARNAVIMAS. Darbo dienos: pirmadieniais — penktadieniais 9 val. — 1 val. po pietų. Antradieniais ir penktadieniais — 5 val. — 8 val. vakarų. 21, MAIN STREET EAST, ROOM 207 — Telefonas JA. 8-0511

JA Valstybės

R. MINKUNAS, statybos inž., gyvenęs Clevelande, prieš pusmetį išlaikė Ohio valstybinius egzaminus ir gavo teisę verstis privačia praktika kaip registruotas inžinierius. Neseniai jis Ohio valstybės kelių departamente buvo pakeltas i projektų inžinieriaus posta. Dabar jis atsakingas už įvairių projektų — kelių, tiltų ir pan. statybą šiaur. Ohio valstybės daly.

LIET. TAUTINĖS S-GOS Niujorko I-mojo skyriaus su-me apie tuziną narių pareiškė norą įstoti nariais i Lietuvių Fonda, taip pat ir visas skyrius, kaip vienetas, įstojo i Liet. Fonda.

JANĖ K. JASINSKIENE kovo 31 d. atvyko i Australiją ir apsigyveno pas savo tetą K. Sakalauskienę Woodhaven, N.Y. J. Jasinskiene karo metu neteko savo vyro, Dancio bombardavime žuvo jos sesuo, su kuria buvo išbėgusi i Lietuvos, o Lietuvoje partizanų kovose su bolševikiniu okupantu žuvo jos trys broliai.

N. VALAITIENĖ, niujorkietė, tarptautinė gėlių parodoje laimėjusi I premiją pakviesta vienos statiesių gamybos firmos papuosti stalams birželio mėnesi. Taip pat vienos universalinės krautuvės vadovybė Baltimorėje pakvietė N. Valaitienę parodyti kaip suvarkyti krautuvės papuostimą gėlemis.

ATEITININKŲ SENDRAUGIU

S-GA laisvajame pasaulyje turi 23 skyrius su 1054 nariais, kurių 18 veikia JAV su 800 vyresniųjų. Kanadoje yra 4 skyriai ir jiems priklauso 113 narių, Vokietijoje — yra 47 sendraugiai, Australijoje — veikia Adelaidės ir Melbourne skyriai su 56 nariais,

Paruošė Pr. Al.

Pranešame, kad 1963 m. kovo 25 d. Lietuvoje mirė mūsų mylimas, brangus, neužmirštas sūnus, brolis ir dėdė buv. av. ltn. JONAS VALYS (VALEVICIUS). Nuliūdę — motina, sesuo ir broliai su šeimos Hamiltone ir JAV

A. + A. URSULEI ŽUKAUSKIENEI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo jos vyrui, sūnums — Albinui, Jeronimui, Kazui, dukrai — Teresei Murauskienei bei jos vyrui ir visiems šeimos artimiesiems — Toronto, Ont. Stasys ir Ona Dačkaitis

Mirus a.a. U. ŽUKAUSKIENEI, velionės vyrui, sūnums, dukrai ir giminėms reiškiamo užuojautą — J. G. R. Telyčėnai K. Baronas

Mieliems ŽUKAUSKAMS, mirus jų mamytėi, reiškiau gilią užuojautą — V. Buragas

Mieliems mūsų bičiuliams, TETUKUI, ALBINUI, JERONIMUI ir KAZIMIERUI ŽUKAUSKAMS ir MURASKŲ šeimai jų brangiai Mamytėi mirus, nuoširdžią užuojautą reiškiamo i kartu liūdime — J. V. Raguckai

DELHI, Ont.

SOKIAI SU IDOMIA PROGRAMA. Šį seštadienį, balandžio 20 d., L. Bendruomenė rengia Delhi vengrų salėje šokių su idomia programa. I Toronto atvyksta "Paramos" bankelio valdybos atstovai J. Strazdas, H. Stepatitis ir kt. su diskusine paskaita. Bus gryninėjamos salygos iurti lietuvių bankeli šioje apylinkėje, kiek laikas leis, galbūt bus pagvildintas lietuvių namų statymo reikalas.

Meninge dalį išpildys jaunieji Klevai, šokėjai i Hamiltono. Bus geras orkestras ir veiks įvairūs bufetas. Tikimasi gausaus dalyvavimo.

Apylinkės lietuvių prašomi perdaug neveltuos, nes vykdančią programą bus laikomasi apytikrio punktualumo. Pradžią 7 val. vak. Bendruomenės v-ba

Sault S. Marie, Ont.

DEL AUTOMOBILIO NELAIMĖS. "T2" 14 nr. buvo paskelbta korespondencija, kuria perskaicius galima susidaryti įspūdį, jog tautietis Stasys Grigalius buvo kaltas dėl eismo nelaimės, kurioje žuvo kanadietė moteris. Susisiekiom nelaimė tikrai įvyko, moteris buvo užmušta, bet š.m. balandžio 5 d. teismo tardyme (inquest) išklaista ir apie tai vietiniame "Sault Star" parašyta, kad kitas vairuotojas J. Wilson užkludė nelaimingą moteris, o po to susidūrė su St. Grigaličiaus automobiliu. Už tai J. Wilson traukiamas teisman už pavojingą vairavimą. Tautietis St. Grigalius, jaunas, nesisiekiantis net nepasiekti advokato, o po liudijimą apklausinėjime buvo atlygintas.

LIBERALU TVIRTUVE? Mūsų miestel liberalas atstovas perrenkamas 8-tą kartą. Kaikuriuose praėjusiuose feder. rinkimuose liberalai laimėjo tik su mažą persvara. Rinkimuose i prov. parlamentą jau keliolika metų i eilės perrenkamas konservatorių atstovas. Kalbant apie partijas, tenka klausti: kuris kitas Kanados premjeras, jei ne J. Diefenbakeris pakartotinai kėlė Pabaltijo okupacijos ir sovietinio kolonizmo klausimą? Be to, ar ne jis oficialiai pripažino Pabaltijo konsulus Kanadoje? S.

Kaip sutaupyti mokant pajamų mokesčius?

(Atkelta i 2 psl.) ir išteikėjusi tais pat metais gali būti pareikšta kaip šeimos narys ir tėvo ir vyro.

Mokesčių mokoėtojas, kuris neišlaiko savo žmonos (ir atvirkečiai), bet išlaiko vaikus, gali atskaityti pirmajam vaikui visą \$1.000, o kitiems — įprastus lengvatas, jeigu jie gyvena bute, išlaikoma gyvenamųjų mokoėtojo. Vyras našlys, persikyręs arba atskirai gyvenas, ir išlaikęs šeimninke, taip pat gali nuskaityti \$1.000 plus įprastines vaikų lengvatas. Sugyventinės atveju atskaitymas nepripažįstamas.

Persikyrusi ar atskirai gyvenanti motina, jeigu ji yra vieningai telė vaiko išlaikytoja, kuri negauna iš savo vyro jokių pajamų jiems išlaikyti, o tik sau, tada vaikai skaitomi jos išlaikomi. Bet jei vyras parpina butą ir duoda išlaikymą, tada vaikas skaitomas priklausomum i nuo motinos ir nuo tėvo.

Kiti šeimos nariai skaitomi priklausomai ligi tam tikros ribos, jeigu pilnai ar dalinai išlaikomi ir yra kraujo giminės su mokesčių mokoėtoju per vedybas ar ištūnijimą. Kiekvienas asmuo, kuris buvo pilnai išlaikomas mokesčių mokoėtojo jo vaikystės metu, gali būti pareikštas, jei jis ir dabar jo yra išlaikomas.

Kanados gyventojas, išlaikęs savo žmoną, gyvenančią užsieniuose, gali pareikšti pilną santuokinį atsikaitymą, jei tik jis gali įrodyti, kad siunčiamos sumos ja išlaiko (net ir tada, kai suma Kanados valiuta nėra pasiekusi pilno \$1.000). Pašalpos ki-

tiems giminaiciams, gyvenantiems užsieniuose, gali būti pareikštos, jei mokesčių mokoėtojas gali įrodyti dokumentais, čekiais etc.

Atskaitymai nuo mokesčių
Mokesčių mokoėtojas, gaunąs dividendus i kanadiškos bendrovės, kuri pati moka mokesčius, gali atskaityti nuo gautos sumos 20% ligi tam tikros ribos. Kvebeko mokesčių mokoėtojas taip pat gali atskaityti nuo savo feder. mokesčių provincijos mokesčius, kaip tai yra nurodyta mokesčių nuostatose pareiškimui. Mokesčių mokoėtojas, gaunąs pajamas iš užsienio ir ten moka mokesčius, yra leistas, jei ta valstybė turi sutartis su Kanada, tas sumas priiskaityti kaip sumokėtus mokesčius.

Specialios grupės
Dvasininkai gali atskaityti tam tikras kelioniu išlaidas ir pragyvenimo išlaidas, jei jis nėra aprūpinamas namais savo bažnyčios.

Ukininkai ir žvejai gali imti penkerių metų pajamų vidurkį, kad išlygintų gerų ir blogų metų skirtumą.

Literatūros, muzikos ar dramos veikalo autoriai gali ivesti savo pajamų vidurkį už du ar tris metus.

Ginkluotų pajėgų karys, jei jis gauna ne daugiau kaip \$50 pajamų šalia savo karinės algos, neuždildo mokesčių pareiškimo. Jo mokesčiai pakankami išmokant algą.

Globėjai ar vykdytojas mirusio asmens testamento privalo užpildyti mokesstinį pareiškimą per 6

mėnesius nuo mirusio mirties dienos. Vengiant nereikalingų mokesčių, jei jūs tvarkote neinkorporuotą verslą, tai jūsų patogumui verta įsigyti arba savininko arba dalininko teises bei persitvarkyti i korporaciją — bendrovę. (Korporacija paprastai yra sudaroma iš pačių asmenų su advokato arba prisiiekusio sąskaitininko pagalba). Tuo keliu einant daug mokesčių dolerių gali būti palikti versle ir panaudoti dirbančiam kapitalui arba turtui plėsti, skoloms mažinti arba dividendams pagerinti. Neinkorporuoto verslo savininkas negali skaityti algos, mokamos žmonai, kaip neapmokėtinamų išlaidų. Bet inkorporuotas verslas gali mokėti akcininko žmonai, jei ji yra tikrai ten dirbanti.

Jei jūs gaunate daugiau kaip 25% jūsų pajamų iš kitų šaltinių, kaip tu, kurie atskaito mokesčius reikalams, jūs privalote mokėti ratomis pabaigoje kiekvieno metų ketvirčio. Viskas turi būti suimama iki balandžio 30 d. sekantį metų. Bauda už nemokėjimą yra 6%.

Palūkanos mokamos vyriausybės jums už permokėjimą mokesčių — 3%. Jei permokėjimas yra padarytas ryšium su jūsų skundu prieš apdėjimą mokesčių, tada gaunate 6%. (Šios pajamos yra apmokėtinamos).

Jūs turite teisę apeliuoti dėl mokesčių apdėjimo per 90 dienu. Vis dėlto privalote mokėti apdėjus mokesčius per 30 dienų net jei yra i apeliuota. C. Se.

Iš "Canadian Homes Magazine"

Vaikai ir rašytojai

Mėgiamos knygos, tėvai ir doleriai

Mano manymu, knygutės V. Nemunėlio „Meškiukas Rudnosukas“, S. Dziugo „Neklaūzados“, „Keturi valdovai“, „Kisčiačio vardinės“, Viktoro Simačio „Vyturėliai laukuose“, J. Narūnės „Gintarėlė“ ir S. Tomarienės „Saulės vestuvės“ bene bus pačios tinkamiausios ir gražiausios tremtyje išleistos mažiesiems. Dvi paskutiniosios su vienu minusu — minkštais viršeliais.

Vaikų knygelių išleidžiama ne daug, jų tiražas labai mažas; de ja, ir tų pačių nesugebama išpirkti!... Rašytojai turėtų atkreipti dėmesį į tai, kad knygelės būtų netikėtai gražiai ir tinkamai parąšytos, bet ir gražiai bei gausiai iliustruotos, patogios, patrauklios, kietais viršeliais. Be abejonės tokios idealios knygos kaina taip pat turėtų būti žymiai augštesnė, bet jei knygutė išpildytos reikalavimams, nesigaili išleidžiamų pinigų, perki su malonumu! Kad knygos būtų tokios, kurių čia pagedaujama, pirmoji eilė mes, tėvai, turime ateiti rašytojams į pagalbą. Mes jau turime išpirkti! Taip pirmoji eilė tėvai! Bet nuo jų neturėtų atsilikti joks sąmoningas lietuvis-vė, nes remtis vien tėvais būtų permaža. Neklysiu sakydama, kad beveik kiekvienas suaugęs asmuo bent kartą per metus randa reikalingą, jei ne savo, tai svetimam vaikui nupirkti dovanėlę. Mes jau nupirkam žaislą, drabužį ar saldumynų, kurių de ja, jie tikrai netekoją. Tai kodėl vietoj to, iš idealizmo ir susipratimo nenuperkam lietuviui lietuviškas knygutes? Patiks ji ar ne, ivertins ar ne, o mes užsipirksime jai darykime save! Pratikime vaikus prie augštesnių bei vertingesnių dalykų! Pratikime juos prie knygų! Juk kas tie \$2 per metus? Jei tokių sąmonių lietuvių būtų didžioji dauguma, tai mūsų reikalas visiškai pagerėtų. Pakelkime tad nuotaiką mūsų vargantiesiems rašytojams, pagalkvome apie juos tada, kai grįže iš darbų patogiai išlismės ar šiaip smagiai leidžiame laiką. Gal tuo tarpu jie savo poilsio valandąs skiria rašydami tai mažumai, kuri dar skaito ir knygas laukia... Nustatysime tad visi ir mūsų šūkis tebutinė: lietuviui dovanu tik lietuvišką knygą!

Visai neseniai gavome kelias knygutes iš Lietuvos, jų tarpe ir mūsų rašytojos, gyvenančios JA V-bėse. Sonės Tomarienės: „Trys lepūnai pagyrynai“ ir „Pasakų sparnai“. Kadangi šitai rašytojai teko išgirsti daug karčių priekaištų už tai, kad ji drįso savo knygas išleisti okupuotoj Lietuvoj, tai šias knygeles perskaiciu ir peržiūrėjau su ypatingu dėmesiu. Na ir ka? Gražios pasakėlės dar gražesni eilėrašteliai, skoningi ir gražūs B. Demkutės piešiniai. Jos pačios žodžiais tariant: „Aš rašau vaikams ir nesvarbu man kur jie gyvena, svarbu, kad skaito“. Tad ką turi daryti mūsų rašytoja, jei plačioji ir pasiturintijo išsivijoji nėra skaitytojų? Ar ji turi užkasti savo talentą? Ar būti tokia optimiste, kad savo rašinius laikytų archyve bei lauktu šviesesnių laikų? Ar ji yra tokia turtinga, kad pati tas knygeles išleistu? (Mat, sunku rasti leideją vaikų knygoms, nes jų veik nieks neperka). Taigi, S. Tomarienės knygeles be jokių priekaištų, nebent, kad ten esama nemaža sunkių ir mažiau girdimų žodžių. Aš pati ten radau keletą (manau, kad visai nenuostabu, nes aš nesu augusi Lietuvoj, bet išsivijoji). Bet tuo laiku viešojo mano mama pas mus, ir žodžius man išaiškino. Man atrodė, kad mažiau girdimi žodžiai kaip tik padeda mums praplėsti mūsų kalbos žodyną, todėl skaitant knygas kalba geriau išmokstama. O gimtoji kalba vaikui niekada nebus sunki, jei jis ją girdės nuo lošio. Kaip jau minėjau, buvau tik kūdikis, kai tėvai mane išvežė svetur; aš neturėjau sunkumų su lietuvių kalba, nebent tiek, kad mažiau už Lietuvos augusius jos moku, žodynas siauresnis, nes neturėjau progos lankyti lietuviškos gimnazijos. Neturėjau sunkumų ir didžiama mano draugiu bei draugu. Turėjo sunkumų tik tie, kurie savosios kalbos namuose nevartojo arba labai

jau mažai. Mes kaip tik buvome geresni mokiniai už vietinius. Mums abi kalbos buvo veik lygios. Kol kas ir mano mažoji neblogiau kalba už naujųjų ateivių vaikus, kuriuos Jūs laikot laisvai kalbančiais lietuviškai. Ir nenuostabu, kad lietuviai vaikai kalba lietuviškai. Juk tai natūralu ir būtina. Nenatūralu, skaudu ir nesuprantama, kai išgirsti lietuvių tėvus, kalbančius ir savo vaikus lauzta anglų kalba. Ir kas keisčiausia — jie mokyti, nebologai išsilavinę... Ar jie nesupranta, kad jie savo vaiką stačiai apiplėšia? Ar jie nenujaucia, kaip jie atrodo juokingi tiems, kurie gausna progos iš šalies pasiklausti jų lauztos kalbos? Bet gal ir čia yra, kaip mintis, kad „aš tai gerai kalbu, be jokio akcento, tik mūsų kaimynai ir pažįstami ne“. Mažiau stebisi ir dėmesio kreipia pasiliečiai, girdėdami svetimą kalbą, bet lauzta kalba tikrai sukelia dėmesį ir net juoką. Būna, mažai atsitikimų, kad paskui užaugę vaikai, nemokėdami su tėvais susikalbėti savaia kalba, jų gėdinais prieš savo draugus. Ne užsitarčiau pagarbos tokie tėvai iš savo vaiku.

Zinau kelias šeimas tikrų inteligentų. Jų vaikai puikiai kalba lietuviškai. Jauti malonumą ir garbę bendrauti su jais; maloniai palydi akimis šią pagarbos vertą šeimą. Kartą gera pažįstama asakoka nuvedusi savo sūnelį pirmą kartą į šeštadieninę mokyklą. Mokytoja vaikams paskaitė pasakėle ir klausė kuris ją gali atpasakoti. Neatsiradus ir mokytojai vis rasiant, pagaliau išdrįso šios pažįstamos vaikutės. Jis, pasirodo, mokykles atmintinai ta pasakėle ir ją „atpylė“ pažodžiui nustebindamas netik mokytoja, bet ir visą klasę. Jis buvo pagirtas mokykloje ir namuose. Jis visada ten gėsi mokėi ir, kiek žinau, yra vienas geriausių to skyriaus mokinių.

Baigdama kreipiuosi į visus geros valios lietuvius: atitaisykime klaidą kol nevēlu — išpirkime visas lietuviškas vaiku knygeles ir laukime naujų bei tobesnių nasirodant. Augščiau išvardintos knygelės yra tikrai puikios — išsivykite ir išitinksite. Bet ar žinoje kada jos išleistos? Koks jų tiražas? Pasitikrinkite ir sužinosite kokioj apvertkinoj būklėj yra lietuviška knyga, net pati sėkmingiausioji kaip „Rudnosukas“ „Neklaūzados“ ir kt. Tad išpirkite, jei šienokai guli ir laukia mūsų!

Kalbėti apie lietuviškas vaiku knygeles ir nepaminti vienintelės vaikų plokštelės „Žirginėliai“ būtų tikras nusikaltimas! Ji — net daugiau kaip knyga, nes čia vaikas girdi pasakų personažus aiškia lietuvių kalba. Plokštelė gali daugiau pasitarnauti kalbos atžvilgiu nei knyga ypač tiems vaikams, kurie silpniau kalba. Kaip įdomi toji plokštelė net mums suaugusiems, o ka kalbėti apie vaiką! Pamenų kaip žydėjo manosios mergaitės akutės, kai ji pirmą kartą klausė. Ji buvo sužavėta ir visą dienele praleido prie patefono ir net visą pirmąją savaitę. Vėliau užsistatydavo po kelis kartus per savaitę, dabar karts nuo karto. Kas įdomiausia — ji ją išmoko atmintinai labai greitai ir pamėgdžioja plokšteles personažus labai jau, vykusiai. Gaila, kad tuo tarpu turime tik vieną plokštelę. Kaip būtų gera turėti bent dešetką jų! Bet manau, kad su plokštelėmis kaip su knygom — jei būtų jų didelės parikalavimas, turbūt atsirastų daugiau. Kas jos dar neturi, nuodirdžiai patariu išgyt: vaikai ja tikrai džiaugsis ir jums patiems atneš daug malonumo.

Mama R. K.

George BEN, B.A.
ADVOKATAS-NOTARAS
praneša, kad
persikėlė
į naujas patalpas
1134 DUNDAS ST. W
Toronto 3, Ont.
Telefonas LE. 4-8431

Pietų Amerikos lietuvių jaunimas šoka tautinių; šokius II kongreso metu Urugvajuje, Montevideo mieste.

Žmonės, beždžionės ir kiti padarai

Žvilgsnis į tolimą žmonijos praeitį

DR. J. MACERNIS

Prieš porą metų vienas jaunas teologas lietuvis paskelbė straipsnį, matyti, inspiruotą žėjūito Teilhard de Chardin, kuriame teigia, kad Dievas sukūręs Adomą ir Jėvą, suteikdamas žmogišką sielą dvim gyvuliu embrionam — dvyliukam. Perskaitęs tą straipsnį, pasiūčiau atitinkamai redakcijai vertimą savo straipsnio, prieš tai parašyto ispaniškai, nes kaip tik tada buvau perskaitęs gal visus de Chardin veikalus. Redakcija nemalonėjo priimti mano kritiškų pastabų. Po to praėjo pora metų ir Vatikanas paskelbė perspėjimą, kad de Chardin veikalai reikalingi kritiškam atargumui, nes juose esą dviprasmiškumi ir net klaidų. Vis dėlto de Chardin šalininkai neturksta. Tai rodo pvy. neseniai išleistoji Herbert Kuehn knyga „Der Aufstieg der Menschheit“. Girdėti, kad ir lietuvių intelektualu tarpe esama žmonių, kurie de Chardin teorijai pritaria. Kadangi klausimas apie žmonijos kilmę yra vienas svarbiausių, tad savo ruošioje knygoje „Fabulacion en filosofia y ciencia“ jam paskyriau geroką vietą.

Mokslininkų apgaule

Kad pažėminus žmogų, „mokslinkinai — fantastai“ kartais nesidrovi griebtis net grubios apgaulės, kaip tai darė E. Haeckel ir kiek vėliau (1912) C. Dawson su savo „pusiau žmogum, pusiau beždžione“, tariamai rastu Piltowne, Anglijoje. Daug paleoantropologų pasidavė tai apgaulei ir jos dėka susidarė gana plati fantastinė literatūra apie pusiau beždžionišką žmonijos gyvenimą, trukusį gal milijonus metų. Josė M. Rianza, SJ. savo knygoje „El Comienzo del Mundo“, Madrid, 1959 m., smulkiai aprašo, kaip su modernių techninių priemonių pagalba pavyko išaiškinti, iš kokių muzėjų buvo paimti kaulai, kaip jie buvo paruošti chemiškai ir nugabinti į Piltowne žvyrną. Skaiciu ir kitu autorių tos apgaulės išaiškinimo aprašymus. Labai gaila, kad daug rašytojų moka geriau valdyti plunksna, negu kritiškai vertinti svetimas mintis, ir todėl labai dažnai pasirodo straipsniai ir knygos, kuriose kalbama apie žmogaus „vegetavimą“ daugelio milijonų metų būvyje. Prieš 20-30 metų spėliojimai apie geologinių laikotarpių ilgį rėmėsi labai netiksliais stebėjimais, ir todėl palikdavo daug vietos laisvai fantazijai. Per paskutiniuosius dešimtmečius geologinio-paleontologinio tyrinėjimo technika padarė didelę pažangą, pasinaudodama fizikos, chemijos ir astronomijos pasiektomis žiniomis. Šios pažangos šviesoje geologinių laikotarpių ilgis labai

sutrumpėjo, kaip tai labai plačiai aprašo J. Rianza minėtoje savo knygoje.

Simtai tūkstančių metų

Šiandien nebėra nė mažiausios abejonės, kad prieš kvaternaro laikotarpį nesama jokio žmogaus gyvenimo pėdsako. (Pleistocenas ir holoocenas — geologiniai laikotarpiai — sudaro kvaternarą).

Oswaldo F. A. Menghin savo knygoje „Origen y Desarrollo de la Especie Humana“ B. A. 1958 m. rašo: „Pasiiremiant astronomijos ir geofizikos apskaičiavimais, pleistocenas prasidėjo prieš maždaug 600.000 metų ir pasibaigė 8000 prieš Kristų. Eilė specialistų pleistoceno pradžios senumą sutrumpina iki 300.000. Taigi, žinovų nuomonės labai skiriasi net šio artimiausio mums laikotarpio atžvilgiu.

Idomu, kad neseniai padarytie-

Lilija Kizaitė ir Edvardas Zabiela Toronte deklamuoja „Jūrą ir Kastytį“.

Dainorėlis „Lėk, sakalėli“

Pirmosios JAV ir Kanados dainų šventės, įvykusios 1956 m. Čikagoje, komitetas savo darbą gražiai užbaigė išleisdamas populiarų lietuvių dainų rinkinį. Man buvo panaudotas šios šventės pelno likutis. Dainas atrinko komisija, susidedanti iš ses. M. Bernadotės, SSC, Jer. Ignatonio, J. Kreivėno, B. Markaičio, SJ, ir A. Skridulio.

Tai seniai lauktas ir labai reikalingas inhašas į mūsų dainų literatūrą. Rinkinyje yra 85 lietuviškos dainos, parašytos dviem ir trim balsam. Kiekvienai dainai įdėti ir keli žodžių posmai. Izaigos žodyje sakoma, kad knygelė skirta dainuojančiam šiu laikų lietuviui. Iš savęs gal galėtume pridėti — lietuviui, kuris jau pra-

deda užmiršti tėviškės dainas, ir tam prieaiguli, kuris mūsų dainų iš viso neturėjo progos tinkamai išmokyti. Pagal turinį, rinkinio dainos suskirstytos į tris skyrius. I skyriuje „Lietuva, Tėvyne mūsų“ sudėtos patriotinės dainos. Jų muzika yra V. Kudirkos, C. Sasnausko, St. Simkaus, J. Naujalio, J. Tallat-Kelpšos ir kt. Žodžiai daugiausia Maironio. II skyrius „Supnisiu dainu“ apima daugiausia lyrinės dainas. Vienos yra liaudies dainos, kitos — individualinių kompozitorių, kaip M. Petrausko, A. Vanagaicio, B. Budriūno ir kt. III skyriuje „Lienėli roviau ne viena“ sudėtos mūsų mergautinės — vestuvinės, daugiausia liaudies dainos.

Paliekant muzikinį šio rinkinio įvertinimą muzikams, eilinis dainininkas pasigenda dainų palydo. Šiuo metu beveik kiekvienoje šeimoje jau yra bent vienas asmuo, galis akomponuoti pianinu nekomplikuotas daineles, tad palydo gaidos būtų labai pravertusios.

Didesniais kiekiais šis vertingas leidinys gaunamas Lietuvių Muzikologijos Archyve, 2345 West 56 St., Chicago 36, Ill., USA. Lietuvos gener. konsulas Čikagoje yra paskyręs tam tikrą egzempliorių kiekį mokykloms nemokamai. Gen. konsulo dr. J. Zmuidzino istaiga Kanadoje Kanados lietuvių mokykloms skirius egzempliorius paskirsys per rašto valdybą. A. R.

Kultūrinėje veikloje

„DARBININKO“ skyriuje „Kūrybos riedas“, užsiminus apie sudedamas žemias sumas literatūros premijoms, al ne be pagrindo klausama: „Bet ur premijos vaikų literatūrai, kur tos aių literatūros organizatoriai ir leidejai? Vaikai — tai būsimieji skaitytojai. Juos reikia parengti ir įvesti į mūsų literatūrą, kad nenuėit skaityti šios literatūros“.

J. BARANAUSKAS, iš Sunderland Mass., senos kartos ateivis, paaukojo sv. Antano gimnazijai, Kennebunkporo, Me., vad. lietuvių pranciškonų, \$500 ir dar pridėjo šimtinę dolerių pranciškonų leidžiamų lietuviškų laikraščių paramai.

PR. NAUJOKAITIS parasė ir knygų leidykla „Vaga“ 1961 m. Brooklyn išleido romaną „Ilužė tiltai“. Dabar kitas pedagogas — Jeronimas Ignatonis parasė romaną, spausdinamą „Draugo“ atkarpoje „Lūžiai“.

V. ALISAS, poetas, gyv. Brazilijai paruošė naują eilėraščių rinkinį PATRICIA YOUNG, vancouverietė nors būdama likimo nuskriausta — polio ligos paveista, bet labai gabi rašytoja ir žurnalistė, parasė keletą knygų ir labai aktyviai bendradarbiauja spaudoj. Katalikiško savaitraščio „Our Sunday Visitor“ beveik kiekvienam nr. ji paruošia vedamuosius. Pažymėtina, kad Patricijos motina buvo lietuviė ideguis dukteriai gily tikėjimą į Dievą ir meilę Lietuvai. Žurnalistė ir rašytoja P. Young su dideliu pietizmu prisimena savo motiną lietuvi, o taip pat ir motinos tėvynę Lietuvą savo raštuose.

KOTRYNOS GRIGAITYTES, Maironio metų poezijos laureatės, pagerbimo vakaras nuomatomas surengti birželio mėn. pradžioje Newark, N.J. naujoje Sv. Trejybės parapijos salėje. Pobuvį organizuoja Liet. B-nės Newarko apy.

J. KAPOČIAUS pareiškimu Čikagoje, greitai būsia užbaigti išleisti visi Krėvės raštai.

PED. LITUANISTIKOS INSTITUTAS, Čikagoje, pradėdamas dėstyti naujas kurias: Tautybės samprata ir tautinė individualybė. Šiam kursui skaityti pakviestas kun. V. Bagdanavičius, MIC. Paskaitos pradėtos balandžio 6 d. ir tęsis šeštadieniais iki birželio 8 d. Pr. Al.

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJOS 28 tomas jau rįsykloje ir netrukus bus pradėtas siuntinėti prenumeratoriams. Tomas apima Skarą—Stoską. Jį redagavo dr. J. Girnius, kuris taip pat redaguoja ir sekantį tomą. Nuo raidės S redaguos dr. J. Puzinas. Svarbesnieji 28 tomo straipsniai: Skarga — P. Rabikausko. Skautai — Br. Kvikiol. Skirgaila — Z. Ivinskio. Skitai — M. Gimbutienės, Sklerius — Sklerys — V. Viz-

Gyvenimas filmuose

Žmogaus gelmių tyrinėtojas

KORNELIJUS BUČMYS, OFM

Su rimtimi bei orumu režisiorius John Huston savo paskutiniam filmui „Freud“ pateikia šio mokslinknio biografijos išskarpą, supažindindamas žiūrovis ir su psichoanalizės studijų pradžia.

1885 m. Vienos ligoninėje dr. S. Freudas, nors dar tik 30 metų amžiaus, išdrįsta savo viršininkui dr. T. Meynert pareikšti skirtingą nuomonę isterijos prigimties atžvilgiu. Kitų gydytojų ir studentų akivaizdoje profesorius viešai išjuoktas, Freudas neranda pasekėjų. Užsidegęs didžiū troškimu studijuoti dar neįstirtą žmogaus psichę, jis išvyksta Paryžių. Čia Freudas lanko prof. Charcot paskaitas, kurių metu hipnozės pagalba studentams aiškiai pademonstruojama, kad liga gali būti ligoniui ikalbama arba sustabdoma. Grįžęs į Vieną, gydytoju auditorijai Freudas pateikia Paryžiuje patirtas žinias, bet dr. Meynert tik dar kartą viešai ji išjuokia.

Praslinkus kiek laiko po vedybų su Martha Bornays, Freudas randa užtarėją dr. Joseph Breuer asmeny. Susižavėjęs Freudo teorijomis, dr. Breuer jam pareiškia, kad ir jis pats nemažai naudojasi hipnoze ir pastebi, kad viename isterijos atvejyje ligonė jaučia balengvėjimą vien tik išsakuus savo ligos priežastis. Cecilija Koerner — jauna, pusiau paralyžuota moteris, yra varinama taip pat ir nemigos, iš dalies akla. Kiek laiko abu gydytojai jungtinėm įgjom bando ją atstatyti į normalią padėtį, kol pagaliau ji paliekama vien Freudo priežiūroje.

Gydydamas Ceciliją ir vis labiau gilindamasis į jos pareiškimus, Freudas vėliau atmeta hipnozės metodą ir naudojami vierjos pokalbiais pilnoje samonėje prisiminimais bei sapnų atpašakojimais. Zveigdamas taip pat ir

girdos, Skudučiai — J. Zileviciaus ir A. Mažulio, Skulptūra — J. Griniaus, Skvireckas, J. — R. Krasausko ir kt.

J. JABLONSKIS, M. LASINSKIS: Lietuvos TSR upių kadastras. III dalis (Debitai, nuolydžiai, galingumai). LTSR Mokslų Akademija. Energetikos ir elektrotechnikos institutas. Vilnius, 1962. 638 psl. Knygoje daug lentelių ir žemėlapių.

J. JABLONSKIS: Lietuvos TSR upių kadastro III dalies VI priedas. Kadastriniai grafikai. Vilnius, 1962. 191 psl. Didelio skersinio formato. Paduodami 178 upių duomenys.

VILNIAUS Mokslų akademijoje įvyto mokslinei fizikų konferencija. Daudiau dėmesio skirta fizikos mokslo dėsmui mokyklose. Isteigta fizikų draugja.

SOVIETINIO GYVENIMO ŽINOVAS prof. Klaus Mehnert Mainzo akademijoje pranešė apie Sovietijoje parduotą nelegalų literatūrinį leidinį — „Phoenix“. Leidinį tvarko jaunuas ir jis aiškiai atstovauja fanatišką antikomunizmą. Nelegalių literatūrų, poety balsas galis būti pavaizduotas tolia leidinio citata: „Išieikite ir sunaikinkite dvokiančius krašto kalėjimus“.

VILNIAUS RADIOJ STUDIJOE kovo 26 d. dainavo Maskvos konservatorijoje besimokinanti Birutė Almojaitytė, anksčiau buvusi J. Gruodžio muzikos technikuomo auklėtinė. Jaunoji solistė per sostinės radiją dainavo... rusiškai.

MASKVOJE kovo 21-30 d. įvykusiam sovietų rašytojų ir kompozitorių sąjungų valdybų plenumo Lietuvos muzikai atstovavo trys jauni kompozitoriai: Bražinskas su savo nauju kūrinium — sonata smuikui su fortepiu; Laurušas su romansais; konservatorijos diplomantas Povilaitis su sonata fortepijonui. Lietuviams muzikams plenumo atstovavo komp. Juzeliūnas ir kiti. Plenumu buvo kalbėta apie muziką, kuria turis būti formuojamas ugdomas „komunistinės visuomenės kūrėjas“.

Atsiūsta paminėti

Lituanus nr. 4. Straipsniai: M. Gimbutas, The Ancient Religion of the Balts; J. P. Balys, The more important works on the Baltic States; Lazdynų Pelelda, Old Age and St. Numeris iliustruotas K. Zapkaus kūrinių nuotraukomis.

Skautų Aidas nr. 3, kovo mėn., 1963 m. Sukaktuvinis nr. atžymėti 40 metų jubilėjų.

Eglutė nr. 4, 1963 m. balandžio mėn. Citizen, Citizenship projects. Išleido Canadian Citizenship Branch.

AČIU!

Mano nuosirdi padėka Davenporto apylinkės balsuotojams už jų paramą ir Davenporto liberalams, kurie padėjo šia pergalę atiekti.

WALTER. L. GORDON

1177 BLOOR STREET WEST
LE. 2-2552

Priminimai . . .
pasirūpinkite turėti apdrauda

**ONTARIO
HOSPITAL
INSURANCE**

• JEIGU PAKEITĖTE DARBA, rūpestingai sekite instrukcijas antroje pusėje mokesčio pažymėjimo formos 104, kuria įsų darbdavys yra įpareigotas jums atiduoti.
• KAI JŪS SULAUKETE SAVO 19-to GIMTADIENIO, jūs nebesate ligiau draudžiamas kartu su savo tėvais. Tada, užregistravę atskirai laike trisdešimt dienų, kad turėtumėte apdraudą. Pareikšimą forma gaukite ligoninėje, banke ar draudimo kompanijos raštineje.
• KAI JŪS APSIVĖDETE, šeimos inhašas turi padengti vyro, žmonos ir mažamečių vaikų draudimą. Nurodykite savo grupę ARBA, jei mokate premiją tiesiogiai, praneškite draudimo komisijai.

ONTARIO
HOSPITAL
SERVICES
COMMISSION

2195 Yonge St.
Toronto 7
Ontario

Visuomet laikykite savo ligoninės apdraudos pažymėjimą pas save

Penmans

GP25

APATINIAI BALTINIAI ... KOJINĖS
MARŠKINIAI ... T-SHIRTS

Filmas dėl savo turinio ir svarstomo dalyko rimties patarinas vien tik subrendusiems žiūrovams.

Žvilgsnis į tolimą žmonijos praeitį

(Atkelta iš 5 psl.)

paleoantropo amžius turi rasti šių skaitmenų ribose. Menghin toliau rašo: „Vallois, žymintis prancūzų antropologas, pasiremdamas anatominiiais duomenimis, irodė, jog žmonija kyla iš vienos tėvų poros. Kiek tai liečia kaulo tūrį, paleoantropas su savo 1600 kub. centimetrų pralengkia vidutinį dabartinį europietį. Pažįstame gerokai paleoantropo kultūra. Jo akmenis pramonė gerokai išvystyta. Daug sėkėtų rasta rūpestingai palaikyti ir net esama negindamų duomenų, liudijančių jų religinę kultūrą. Neandertalio žmogus ir jo giminaičiai buvo žmonės pilnai to žodžio prasme, jie turėjo materialinę, socialinę ir intelektualinę kultūrą, nors gana nesudėtingą, tačiau pakankamą garbingam žmogaus gyvenimui. Tik nustačius, jog kuri būtybė turėjo kultūrą, tegalima spręsti, kad ji buvo žmogus.“

Kuo išsiskiria žmogus?

Deja, nėra taip lengva spręsti, ar tam tikras padaras savo poelgiu pareiškia savo inteligenciją, ar savo kūrejo inteligenciją. Kol žmogus nebuvo padaręs nuostabių elektromagnetinių smegenų ir kitų nuostabių automatų, tol lengvai priskirdavo ir gyvuliams „inteligenciją“ ar bent nematė galimybes suvesti instinktus į fiziologinius mechanizmus. Šiandien eksperimentaliai nustatyta, kad su tam tikru chemikalų pagalba pašalinus apšviestą „psichinį“ poveikį ir gyvį, pvz. vorą, jo fiziologiniai mechanizmai veiktų netrukdomas ir leistų jam pagaminti tikslesnius ir gražesnius voratinklius. (Aprašoma knygoje Gaston Vauclaud „Les Instincts“, Paris, 1959). Tie fiziologiniai mechanizmai leidžia termitams, skruzdėlėms, bitėms, bebrams, paukščiams statyti nuostabių pastatų, atliknėti tolimiausios kelionės ir vėl surasti savo gimimo vietą. Tad kodėl nepreileisti, kad stiprus gyvulys (beždžionė ar pitekantrus) negalėtų skelti akmenis ir su to skvelėdru pagalba triuškinėti riešutus ar gyvulių kiaušius? Ir labai galimas dalykas, kad grubieji paleolitiko „irankiai“ yra tu gyvulių padaras, kaip tai pareiškia per Prancūzijos katalikų intelektualų savaitę Paryžiuje 1957 m. To suvažiavimo paskaitų rinkinyje, išleistame kardinolo Feltn redakcijoje ir pavadintame „Qu'est-ce que la Vie?“ etnologas André Lerou - Gourhan atkreipė susirinkusių dėmesį į tai, kad daugelio tūkstančių metų buvę paleolitiko pramonės pasiekimai labai primityvi ir tik pasiekus laikotarpį „mousterien“ (Neandertalio žmogaus) vaizdas iš karto pasikeičia: prankiai pasidaro labai įvairūs, gaminami netik iš akmenų, bet ir iš kaulo, rago, žuvies griaučių. Mechaninių operacijų sudėtingumas reikalauja bendradarbiavimo, kuris verčia manyti, jog turėta kalbos, panašios į mūsų. Kad neandertaliečių mintys neapsiriboję rankų darbu, matome iš to, kad jie rūpestingai laidojo numirėlius; taigi, žinojo apie sielos nemirtingumą. Tokiai numirėlių laidojimas sutinkamas tik tame laikotarpyje, kuriame technika ima šakotis į visas puses, kai nebesitenkinama biologiniu reikalu tenkinimu, bet imama kurti meno kūrinys ir steigti urvuose šventyklos.

Augsta technika nebūtina

Šiandien nebėra abejonės, jog būtybė, kuri pasitenkina biologiniais interesais, gali būti supaprastu kaip labai gūdriai sudarytas mechanizmas. Tik kai būtybė pareiškia turinti antibiologinius interesus: morale, sielos nemirtingumą, meną, kreipimąsi į Augštesniąją Būtybę, — esame tikri, jog prieš save turime žmogų. Kad tikram žmogui gamybinis gyvenimas nėra reikalinga augsta technika, tai matome iš sekancio pavyzdžio (Riazas p. 164): „Nereikia užmiršti, kad senovės technikos liekanos rastos žemės kloduose tik dalimi atskleidžia mums anų laikų moralės ir kultūros augstį, nes iki mūsų dienų žmogus turi rasti šios sekancio stulpus. Vienoje altoriaus pusėje šv. Kazimiero statula, antroje — šiluvės Marijos statula. Statulos sukūrė skulpt. Bukauskaitė. Altoriaus projektas — inž. arch. A. Navako. Altoriaus darbas aukšto dailės parapijos bičiulis J. Langevičius. Tos pat menininkės tapytas didžiulis šoninėje senoje Sventosios Seimos ir Egipto bėgimo paveikslas „Pirmieji pabėgėliai“. Stacijs. Gražus suolai, atskirų seimų suaukšt, kurie parapijos taltinkų pagaminti. Smūks sarasti kita bažnyčia, kurioje būtų tiek daug Lietuviškos sielos. Erdvūs šventorius, lyg parkas, apaugęs dideliais medžiais ir labai priemenas Lietuvių paliktus šventorius. Čia pat didelis Lietuviškas kryžius, trys stiebai tautinei, bažnyčiai ir austrailiška vėliavoms užkelti tautiniui švenčių proga. Ten pat inž. Navako surojektuotas Lietuvos žemės paminklas su įrašu „Lietuva, brangi mano Tėvyne“. Paminklo viršūnėje skulptorės Pocienės Rūpintojėlis. Tai Lietuvos kampelis, sukurtas su didele meile ir dideliu ilgesiu Lietuvai tėvynei... Dideli ir erdvūs Lietuvių Katalikų

su dienų išsilaikė tik maža dalė tos medžiagos aplinkumos, kurią buvo sukūrę anie žmonės. Tai galime matyti iš sekancio neseno įvykio. Tasmaniečiai (Australijoje) visai nežinojo metalų vartojimo ir neudailindavo savo akmeninių įrankių. Jų technika prilygo neaukštesnei technikai. Gaila, kad europiečiams užėmus salą, tasmaniečiai buvo išnaikinti. Liudininkai, kurie gyveno su jais, visi sutartinai išuola, kad tasmaniečiai intelektualiniai buvo normalūs, kad jie turėjo kilnius jausmus, buvo malonūs ir pasižymėjo sumanumu: turėjo savo vyresniusius — vadus, žemė buvo privačioje nuosavybėje ir sklypų ribos tiksliai buvo nustatomos; žmonių pasirinkimą tvarkė sudėtingos taisyklės; už svetimotėriavimą griežtai buvo baudžiama ir t.t.“ Ir kas šiandien belieka iš tos tautos kultūros? Tik maža kruvelė aptašytų akmenų, panašių į rastuosius Prancūzijos ir Ispanijos ledlaikio urvuose.

Žmogų charakterizuoja mintis, vertybių pagavimas, o pagautos vertybės reikalauja išraiškos. Ir žmogus visad tą savo mintį išreiškia: ją rašė ir akmenis piramidės, ir milžiniškas akmenis statulas Ramiojo vandenyno salose, ir šventovių, kapinių pastatus, ir miestų statybą. Jeigu žmogaus istorija būtų milijonmetė, mes jo minties pėdsakų visur užtikume. Nėra minties pėdsakų — nėra žmogaus, nors ir rastus kaulai panašūs ir žmogaus kaulus. Tik materialistai linkę yra galvoti, kad kažkoks pusžmogis, pusgyvulis vegetavęs milijonus metų.

Uždarytas garsusis kalėjimas

Vienas garsiausių kalėjimų Australijoje, San Francisco ilankoje, panaikintas. Kadangi kalėjimas iš visų pusių buvo apšviestas vandens, tai iš jo pabėgti buvo beveik neįmanoma. Dugelis kalinių yra bandę, bet beveik visi buvo pagauti. Kiti, galvojama, yra nuskendę, dar nepasiekę kranto. Praėjusiu metu gruodžio mėn. kalinys J. Scott pasiekė krantą, plaukdamas ant pasidaryto iš plastikinių maišų plausto, bet buvo tiek nusilpęs, kad nepajėgė paeiti ir buvo vėl pagautas ir grąžintas kalėjimui. Kalėjimas buvo garsus tuo, kad jame buvo kalinami patys didžiausi JA V-bių kriminalistai, pradedant Al Capone ir baigiant įvairiais bankų plėšikais ir žmogžudžiais. Sūrus jūros vanduo pradėjo graužti kalėjimo sienas, ir vyriausybė priėjo išvada, kad nebeverta išleisti \$5 mil. remontui. Visi kaliniai buvo pergabenti į kitus kalėjimus ir tuo garsoji „uola“, kaip ją kaliniai vadindavo, uždaryta. Vien tik nekalios žuvelės nutūpia dabar ant nykių mūro sienų.

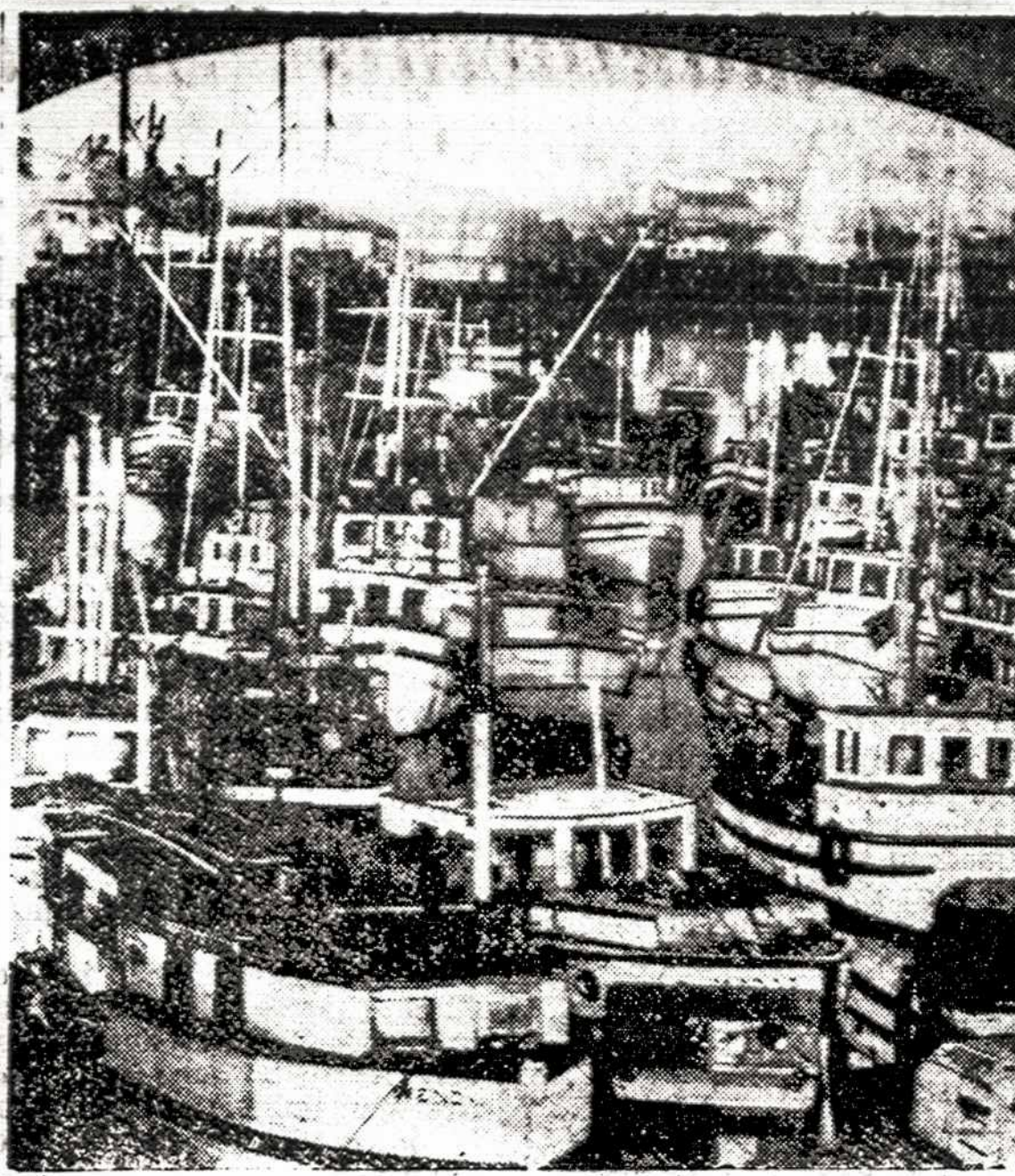
Lietuvių sukurta užuovėja Australijoje

(Atkelta iš 3 psl.)

namiščių tėvų kalbos, papročių bei gražių tradicijų. Taigi, ši Lietuvių šventovė yra pirmoji visoje Australijoje. Kitose austrailijose valstijose ir bažnytinė vyriausybė nėra naujai atvykusiems tautinėms mažumoms tokia palanki, kaip Adelaidėje. Ten sąlygos sunkesnės.

Trys baltieji kryžiai šviečia iš šios šventovės altoriaus, paremto stilizuotais Gedimino stulpais. Vienoje altoriaus pusėje šv. Kazimiero statula, antroje — šiluvės Marijos statula. Statulos sukūrė skulpt. Bukauskaitė. Altoriaus projektas — inž. arch. A. Navako. Altoriaus darbas aukšto dailės parapijos bičiulis J. Langevičius. Tos pat menininkės tapytas didžiulis šoninėje senoje Sventosios Seimos ir Egipto bėgimo paveikslas „Pirmieji pabėgėliai“. Stacijs. Gražus suolai, atskirų seimų suaukšt, kurie parapijos taltinkų pagaminti. Smūks sarasti kita bažnyčia, kurioje būtų tiek daug Lietuviškos sielos.

Erdvūs šventorius, lyg parkas, apaugęs dideliais medžiais ir labai priemenas Lietuvių paliktus šventorius. Čia pat didelis Lietuviškas kryžius, trys stiebai tautinei, bažnyčiai ir austrailiška vėliavoms užkelti tautiniui švenčių proga. Ten pat inž. Navako surojektuotas Lietuvos žemės paminklas su įrašu „Lietuva, brangi mano Tėvyne“. Paminklo viršūnėje skulptorės Pocienės Rūpintojėlis. Tai Lietuvos kampelis, sukurtas su didele meile ir dideliu ilgesiu Lietuvai tėvynei... Dideli ir erdvūs Lietuvių Katalikų

Br. Kolumbijos žvejiniai laivai, pasiruošę kelionei į jūrą.

Pramatys žemės drebėjimą?

Pr. metais visą pasaulį sukrėtė Irano tragedija: žemės drebėjimo metu žuvo apie 20.000. Mokslininkai tvirtina, kad maži žemės drebėjimai įvyksta kas minutę ir didesni — maždaug kas 2 savaites, nors dažniausia jie pasitaiko neapgyventose vietovėse.

Po Irano katastrofos daug kas klausė, ar nieko negalima padaryti, kad apie žemės drebėjimus būtų galima iš anksto sužinoti. Mokslininkai sako, kad ne. Seismografai nėra dar tiek išbulintai, kad galėtų iš anksto perspėti.

Pagal geodezininkų ir geofizikų sąjungos sekretorių G. Laclavere, norint sužinoti iš anksto apie žemės drebėjimus, reikia daug daugiau žinių apie jų dažnumą, vietas ir priežastis. Tam reikėtų įrengti apie 200 stebėjimo stočių.

Mokslininkams yra aišku, kas žemės drebėjimus sukelia. Dugelis tų drebėjimų įvyksta giliai žemėje ir jie neprasiveržia į žemės paviršių. Taip pat yra paviršinių drebėjimų, kurie drebėjimai dažniausia pasitaiko. Maždaug 70% paviršinių pasitaiko Ramiojo vandenyno srityse ir 20% — Viduriniojo jūros ruože. Amerikos žemyno vakarinuosios pakraščiuose gana dažnai užregistruojami drebėjimai.

Praėjusio šimtmečio metu yra užregistruota 2.000 žemės drebėjimų, kurių 1222 buvo tik stiprūs, kad nugriovė kambarius, sukalbė namų sienas: 510 — su grioje pastatų ir 364 — sumai-

kino atskirus kaimus ir miestelius.

Europos mokslininkai pradėjo gaminti iš turimų davinių žemės drebėjimų žemėlapi, kuriame bus pažymėtos pavojingosios vietos. Manoma, kad tuos pačius instrumentus, kurie dabar naudojami požeminiams atominiams bandymams nustatyti, bus galima pritaikyti ateinančių žemės drebėjimų nustatymui ir iš anksto perspėti gyventojus.

..ŠYPSENO..

Maskvoje

Susitinka Maskvoje du seni pažįstami. Vienas klausia:
— Na, kaip jautiesi?
— Šiandien geriau. O tu?
— Kaip ant laivo blikties okeano viduryje.
— Kodėl?
— Akiratis be ribų. Po krūtine drumzdžia, norisi vemti, bet nėra kur ir kaip išlipti...

Geresnis būdas

Gydytojas: Gerk, tamsta, šiuos vaistus, įsivaizduodamas, kad geri alu.

Pacientas: Man, pone gydytoja, būtų daug geriau gerti alų ir įsivaizduoti, jog tai vaistas.

Modernus romanas

Moderniausio romano turinys galėtų būti maždaug š toks:
— Jis išėjo pasivaikščioti. Jų akys susitiko... Jie nuvyko į bažnyčią... Jų sielos susitiko... Jie gyveno kartu... Jų advokatai susitiko.

Ji nekaltą

— Klausyk, Antanai, rytoj su eina dvidešimt metų nuo mūsų vedybų. Ar nereikėtų papjauti vištą?

Kodėl, brangioji? Argi višta yra už tai kalta?

Atlikite viską

Advokatas skambina savo klientui:

— Tamstos trošvienė pasimirė šį rytą. Ar norėtumėt, kad ji būtų palaidota kapinėse, balzamuota ar sudeginta?

Klijentas: Atlikite viską. Nenoriu rizikuoti.

Paruošė Pr. Alšėnas

Pajieškojimai

Pajieškomas JUOZAS NAVICKAS, buvęs repatriantas į lageryje Liagievneki, 1940-41 m. Žinantieji pranešti "T2" adresu.

APDRAUDA namų, automobilių, baldų ir t.t.
RO. 6-0811 arba RO. 6-0832
PRANAS BARAUSKAS
49 CAMEO CRES. REAR JANE PARK PLAZA, TORONTO 9, ONT.
Commissioner for Taking Affidavits.

DR. E. ZUERENE
DANTŲ GYDYTOJA
1577 BLOOR ST. WEST
(prie Dundas)
Telefonas LE. 2-4108

DR. J. MATULIONYTE
DANTŲ GYDYTOJA
1796 BLOOR ST. W. (prie Keele)
Priėmimo valandos: pirmadienis ir trečiadienis 2-9 val. vak., antradienis ketvirtadienis ir penktadienis 9-5.30 val. p.p.
Telefonas RO. 6-1372

DR. V. J. MEILUVIENE
DANTŲ GYDYTOJA
262 Roncesvalles Ave.
(prie High Park Blvd.)
Tel. 535-7025
Priima pacientus pagal susitarimą.

Kabineto telefonas LE. 4-4451
DR. P. MORKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
Vakarais ir šeštadieniais pagal susitarimą.
1082 BLOOR ST. W., Toronto 4, (į rytus nuo Dufferin St.)

DR. V. SADAUSKIENE
DANTŲ GYDYTOJA
129 GRENADIER AVE.
(2-3-4 namas nuo Roncesvalles) Toronto.
Telefonas LE. 1-4250
Priėmimo valandos: 9-12 ir 3-8 val. vak. (pagal susitarimą).

OKULISTAS
S. BROGOWSKI, O.D.
420 Roncesvalles Ave. (prie How. ard Park Ave.). Telefonas: kabineto LE. 1-4251; namų CL. 9-8029. Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 6.30 val. vak. Seštadieniais nuo 10 val. ryto iki 4 val. po pietų. Vėlesniu ar kitu laiku tik susitarus telefonu. Trečiadieniais uždaryta.

OKULISTĖS
Br. Bukowska-BEJNAR, R.O.
Wiktorija BUKOWSKA, R.O.
274 RONCESVALLES AVE
(prie Geoffrey St.)
TEL. LE. 2-5493
Darbo valandos: kasdien 10 v. ryto iki 9 val. vak.; šeštadieniais nuo 10 val. ryto iki 6 v.v.

Akių specialistas
L. LUNSKY, R.O.
Priima akinius visiems akių defektams. Išdiria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skausmą ir nerimą. Kalba slavų kalbomis.
470 COLLEGE ST., Toronto
Telef. WA. 1-3924

W. A. LENCKI,
B.A., L.L.B.
TEISININKAS —
ADVOKATAS — NOTARAS
100 ADELAIDE ST. W.
Roczn 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Dažai ir sienoms
popieris! VASKAS, SEPIAL, TERPENTINAS
SKY'S PAINT & WALLPAPER
891 DUNDAS ST. WEST
Tel. EM. 4-2715, Toronto, Ont.

DRAUDIMAI
NAMU, AUTO, VASARVIEČIU, KOMERCINIAI, ATSAKOMYBES, APIPLĖSIMO, TRANSPORTO, BONDS IR PAN.
DRAUDIMO ISTAIGA
AL DUDA
24 VAL. PATARNAVIMAS
RO. 9-4612
DARBO VALANDOMIS
RO. 9-4131
NAMU
RO. 6-7132

ATSTOVAUJAMOS 27 DRAUDIMO BENDROVĖS, DRAUDIMAI RASOMI VIŠOSE KANADOS PROVINCIJOSE. 10% NUOLAIDA IMANT DRAUDIMA IS VIENOS KOMPANIJOS.

A. CIZIKAS

ALFA RADIO & TV
PARDUODAM IR TAIŠOM TELEVIJZIJAS, RADIJAS, TAIŠOM SALDYTVUVUS, KROSNIS, SKALBIMO MASINAS
Tel. LE. 1-6165 • 672 Lansdowne Ave.

Dėmesio namų savininkai!

Atlieku įvairius namų vidaus bei lauko remontus. Darbas geras. Kaina pigi.
BR. AMBAKAS
Tel. LE. 7-2315

International Driving School

WALDI
859 COLLEGE ST.
Telefonas LE. 2-5461

Mokome su standartinėmis, automatinėmis transmisijomis ir Volkswagenais.
1 val. važinėjimo ir teorijos pamokos nemokamai.

PROGRESS Real Estate Limited

1064 Bloor St. W. • Telef. 534-9286

Turi didelį pasirinkimą: namų, biurių, apartamentų, žemės sklypų, farmų, industrinių pastatų ir t.t. Perkant ar parduodant, visada kreipkitės į šią nekilnojamo turto pardavimo įstaigą. Jums mielai ir sąžiningai patarėms:

S. JOKUBAITIS

Telef. 534-9286 • Namų 766-0417

Wasaga Beach, Stayner, Collingwood

ir apylinkėse turime didžiausią pasirinkimą vasarnamių, farmų, gazolino stočių, garažų, motelių, įvairių būdinių ir t.t.

V. (Vic) BUTRIMAS

DEL INFORMACIJŲ RASYKITE: BOX 83 COLLINGWOOD, ONT.
Frederick F. MARTIN Namų: V. BUTRIMAS
Real Estate 139 Fourth St. E.
Oakview Beach COLLINGWOOD, ONT.
Istaigos tel. Wasaga Beach 201 Tel. 2537

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve "PARAMA"

Būstinė: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario • Telefonas LE. 2-8723

Už santaupas moka nuo 4½% iki 5%. Už asmenines paskolas ima tik 7½%. Už paskolas — morgičius — 6½%. Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos. Visu narių gyvybė apdrausta santuopų dydyje, bet ne daugiau \$2.000.00.

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenantis Kandoje.

KASOS VALANDOS: dienos metu nuo 10 val. iki 1 val. 30 min. kiekviena diena, išskyrus seštadienius ir sekmadienius, o vakare nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. tikrai pirmadieniais ir penktadieniais.

CLEAR-VISION T.V., Hi-Fi RADIO

LE. 2-7733

Taisom ir parduodam Kanados ir vokiškus T.V., Hi-Fi setus. Nauji ir vartoti. Sąžiningai ir nebrangiai taiso lietuvis profesionalas technikas. Savininkas Raimundas Stasialis.

1736½ DUNDAS ST. W., Toronto

Skambinti kiekvienu laiku LE. 2-7733

Lietuvis LAIKRODININKAS

71 BEATY AVE. F. BOCHULIS TORONTO TEL. LE. 3-5116

Taisau visokius rūšių laikrodžius ir žiedus. Pagėdaujančiams paūmu ir pristatau į namus. DARBAS GARANTUOTAS. Taipgi per mane galite nusipirkti pigiau laikrodžius, slūbinius žiedus ir kt.

VALAU FOTELIUS

IR ĮVAIRIUS KILIMUS.

Automatinis vėdinimo vartymas. Sutaisau šilumos šaltus ir pradėgintus kilimus. P. KARALIŪNAS.
Skambinkite LE. 3-4912.

VISU RŪSIŲ AUTOMOBILIŲ

BODY TAIŠYMAS

Dundas Auto Body

Darbas sąžiningas ir garantuotas. Lietuvis savininkas A. Simonis.
418 BATHURST ST. • WA. 1-3225

J. BARAKAUSKAS

Elektros

kontraktorius

Visų rūšių elektros įrengimai ir pataisymai.
Tel. RO. 7-9947
24 Humberview Rd., Toronto.

A. P. GARAZAS

1539 DUNDAS ST. W. LE. 5-9130

(prie Dufferin)

Visų rūšių automobilių mechaninis remontas. Automatinės transmisijos. Darbas sąžiningas ir garantuotas.
Sav. Ant. Paškevičius

NAUJAI ATIDARYTA

lietuviška stalių dirbtuvė

A R O

Įreiojame krautuves, restoranus, įstaigas, grožio salonus, sumoderniname virtuves ir atliekame įvairius kitus namų remontus.

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

425 JANE ST., TORONTO • RO. 9-9647

Res. Tel. LE. 6-5367

K. STRIAUPIS

Res. Tel. RO. 3-2032

P. JONIKIS

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radijo aparatai. Parduodamos lempos ir baterijos. Prietrys specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Uzbalis

V.S. garage

314 St. Helen's Ave. Tel. LE. 3-0631

Viena gatvė į vakarus nuo Lansdowne, prie Bloor Street West.

VISI MASINU REMONTO DARBAI LIETUVIAMS ATLIEKAMI PIGIAU LIETUVISKAME V.S. GARAZE. Sav. V. STRIMAITIS

Automatinė transmisija pigiomis kainomis ir visi kiti taisymo darbai atliekami sąžiningai. DARBAS GARANTUOTAS.

Garažo telefonas LE. 3-0631. Namų telefonas 247-3418

ŠILDYMO KONTRAKTORIUS

VISU RŪSIŲ ŠILDYMAS IR ĮVAIRIOS POMPOS.

507 Dovercourt Rd., Toronto. LE. 4-6123

ANT. JUOZAPAITIS

Programoje:

HENRIKAS NAGYS, LILJA SUKYTE, VACLOVAS VERIKAITIS.
STEPAS KAIRYS, DALIA SKRINSKAITE.

NUOSIRDZIAI KVIECIAME VISUS šią koncertą dalyvauti.

Įėjimas — laisva auka. "Skautų Aido" redakcija ir administracija

TORONTO Ont.

Studentų ir skautų žinios 6 psl.

Sv. Jono Kr. parapijos žinios

— Iškilmingai atšvęsta D. Savaitė ir Velykos. Prisikėlimo pamaldose bažnyčia buvo pilnutėlė žmonių. Parapijos choras, giedojęs Ch. Gounod Mišias, pasirodė visoje augstumoje. Pagarba choristams ir choro vadovui muz. St. Gailevičiui. 11 val. pamaldose giedojimo choras. Buvo žavų klausytis mūsų mažųjų puikiai paruoštų giesmių. Per visas pamaldas buvo dalinami velykiniai paveikslėliai. Prisikėlimo pamaldose baigtos Lietuvos himnu. Pranešimose iš sakys buvo pasidžiaugta sv. Jono Kr. bažnyčios skoningu išgrąžinimu: naujos šviesos, skulptūros, Kryžiaus kelias, naujai restauruojami visi suolai. Pasidžiaugta ir tuo, kad baigiama išmokėti bažnyčios perstatymo skola.

— Pirmosios išpažinties ir Komunijos vaikų iškilmes — gegužės 12 d., sekmadienį. Pradedant Atvelykio sekmadienio katekizacijos pamokos sudaromos: antadieniai ir ketvirtadieniai 7 v. v. ir sekmadieniai — po 11 val. pamaldų muzikos studijoje. Ateinančių antadienių maloniai kviečiami tėvai bendram pasitarimui dėl gegužės 12 d. iškilmių. Labai prašomi visi lietuviai tėvai, kurie lanko šią bažnyčią, nors ir užmieste gyventų. Pirmajai Komunijai savo vaikus leisti parapijos bažnyčion. Su Pirm. Komunija susijusių informacijų reikalauja prašoma kreiptis užnešančių ir kleboniją arba telefonu EM. 4-7646.

— Jaunimo choro repeticiją šią savaitę nebus.

— Gegužės 5 d., sekmadienį, parapijos choras išvyksta į Hamiltono liet. parapiją, o pastarosios choras — atvyksta giedoti sv. Joni Kr. bažnyčioje.

— Dėkojame rangovui Jonui Govėdui ir visiems jam talkinusiems už medinių laiptų padarymą choristams bažnyčioje prie vargonų.

— Dėkojame Onai Totoraitienei už skoningai nupieštą uždangalą prie altoriaus. Minėtas uždangalas su Dievo Avinėlio emblema buvo panaudotas D. Savaitės prie Kristaus karsto.

— Atsižvelgiant į padidėjusias šeštad. m-las išlaidas, iš parapijos izdo m-las reikalams paskirta \$750. Būtų gražu, kad ir visi kiti mokyklos geradariai padidintų metinę auką.

— Lietuvių bičiuliai adv. Arthur Maloney su visa šeima Velykų pirmą dieną padarė vizitą sv. Jono Kr. parapijai. Mr. Maloney šiomis dienomis išvyksta į Kanados šiaurę, kur kaip Kanados vyriausybės skirtas advokatas gins vieno eskimo bylą.

T. dr. Gidžiūnas ir T. A. Simanavičius, pranciškonai, vedė rekolękijas Prisikėlimo par. grįžo į savo vienuolynus. Pirmasis gyvena Brooklyne, kur redaguoja "Sv. Pranciškaus Varpelį", ir kiek laisvas leidžia, rašo istorinius darbus, pasinaudodamas Vatikano archyvuose rasta nauja medžiaga. Be to, jis yra apsiėmęs parašyti darbi Amerikos liet. katalikų istorijos. T. Aug. Simanavičius dirba liet. gimnazijoje Kennebunkporte.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Velykų Prisikėlimu pasibaigė par. 10-mečiui paminėti 3 savaites trukusias misijas. Be kasmetinių atskirų misijų moterims ir vyrams, šiais metais jos dar buvo atskirai vedamos pr. m-las mokiniams, gimnazistams ir studentams. Visos misijos buvo labai gausiai lankomos; net ir jaunimas, kurį, neturint savų mokyklų, sunku sukviesti, savo misijas lankė labai uoliai. Misijoms vadovavo pranciškonai T. dr. V. Gidžiūnas ir T. Aug. Simanavičius. Abiem tėveliams nuosirdžiai dėkojame už kruopščiai paruoštus pamokslus ir konferencijas ir už neapalenkiamą uolumą klausytojse.

— Dėkojame visiems, kurie kokiū nors būdu prisidėjo prie 10-mečio misijų ir Velykų šventės iškilmių, ypač par. suaugusių ir vaikų chorams ir jų vad. kun. B. Jurksui; solistėms J. Liustikaitėi ir J. Sriubiskienei; apagių rengėjams-joms ir jų patarnautojams-joms, ypač mūsų paslaugiam jaunimui: D. Savaitės būdėjusiems prie Švenčiausiojo ir įvairių organizacijų vadovėms už pavzdžių jiems paskirtų būdėjų mokyklų; par. komitetui už tvarkos palaikymą bažnyčioje; visiems už duosias aukas N.P.M. seselėms, vienuolynui ir parapijai.

— D. Savaitės apeigos ir Prisikėlimas šiais metais, esant daugiau kunigų svečių, buvo atlikti labai iškilmingai, asistuojant diakonui ir sudikavonui: D. Penkadienio Kristaus kančių aprašymą, daugeliui pirmą kartą girdint, giedoję 3 kunigai — T. Rafaelis, T. Kornelijus ir kun. B. Jurksas. Visas D. Sav. apeigas sekė ir kartu pergyveno perplūdyla bažnyčia.

— Par. choro bendra repeticiją — šį ketvirtad., 7.30 v.v.

— Par. vaikų choro repeticiją — šį trečiad., 10.30 val. ryto.

— Ši sekm. po 10 val. Mišių — pirm. Komunijos ir relig. pamokos vaikūčiams įprasta tvarka.

— Rel. pamokos gimnazistams — kt. sekm., bal. 28 d. po 10 v. Mišių.

— Kitos savaitės kaledojimas: Albany Ave., Augusta Ave., Bathurst St., Bellevue Ave., Bellwoods Ave., Borden St., Brunswick Ave., Burnside Dr., Carlton St., Cherrywood Ave., Claremont St., Euclid Ave., Grange Ave., Huron St., Isabella St., Kendall Ave., Major St., Manning Ave., Markham Ave., McCaul St., Mutual St., Niagara St., Ontario St., Palmerston Ave., Parliament St., Pembroke Ave., Prospect St., Ryerson Ave., Sherbourne Ave., Spadina Rd., Sussex Ave., Tweedsmuir Ave., Vaneauley St., Wellesley St. E., Widmer St., Wolseley St.

— Vaikučių Pirmoji Komunija — geg. 5 d. specialių Mišių metu 9.30 v. ryto. Komunijai ruošiasi 71. Nuo Atvelykio paruosiamosios pamokos sudaromos: be įprastų pamokų sekm., jos dar bus pirmad. ir ketvirtad., 7-8 v. vak. Šią savaitę par. kunigai pradės vaikų egzaminavimą. Per iškilmes bus oficialūs fotografai; kiti maloniai prašomi bažnyčioje nuo fotografavimo ir filmavimo susilaikyti. Iškilmių tėvų komiteto pirm. išrinkta A. Sungaliene.

vicep. — J. Kulikauskienė.

— Pirmosios Komunijos uniformos: berniukams — balti ilg. rankovėm marškiniai, tamsiai mėlynos ilgos kelnės, tamsiai mėlynas drugelis kaklaraščio vietoje, juodi batukai; mergaitėms — balta suknelė (tokio ilgumo, kad atskliaupus siektų žemę), baltos, trumpos nailono pirštinais, baltas liemenį siekias velionukas su karūnėle, trumpos baltos kojinais, balti batukai.

— Pakrikštyta: Vlado ir Onos Girčių dukrelė Julija Ona; Stasio ir Vandos Majauskų dukrelė Angela Marijana; Jono ir Bronės Greičiūnų dukrelė Aušra Diemantė Bernadeta; Romo ir Onos Zdančevičių dukrelė Milda Audronė Marija. Sveikiname!

"Velykų Bobutė"

— vaikučių džiaugsmo šventę jau čia pat! Torontan jai atvyksta balandžio 28 d., sekmadienį, 2.30 val. p.p., punktualiai. Prisikėlimo par. salėn. Ji nori pamatyti visus Toronto vaikučius. Todėl, mieli tėveliai, prašom prisiminti šią dieną ir atvežti savo vaikučius šion pavasario džiaugsmo šventėn. Lauksime visų!

Rengia Nek. Pr. Marijos seserys.

Persitvarkymai "TZ" administracijoje

Plečiant administraciją laikraščio darbą, vietoj pasitraukusio adm. A. Saulio, leidejų yra pakeisti du asmenys — Felicija Urbonienė ir St. Dargis. Pirmajai pavestos administratorės pareigos, antrajam — skelbimų rinkimas bei tvarkymas. Abu jau eina savo pareigas. Darbo valandos: 9-5 v. Naujajai administracijai geriausios sėkmės!

Ligoniai. P. Stonkienė gydosi moterų ligoninėje, p. Bonikienė — sv. Mykolo, V. Čekavičius — sv. Juozapo, L. Ramanauskienė padaryta operacija sv. Juozapo ligoninėje. Westono sanatorijoje — p. Stupienė, p. Juodviršis ir p. Ivanauškas. Visiems linkime geros sveikatos.

Dail. T. Valius iš Paryžiaus siunčia visiemis velykinius sveikinius. Paryžiuje yra dar šaltukas, tačiau kultūrinė veikla labai gyva. Šventės praleido pas p. Meilus Koelne. Laikinis dailininko adresas: T. Valius, c.c., Z. Mikšys, 26 Rue de Navarin, Paris 9e, France.

Viena liet. motina. gyv. 150 mylių nuo Toronto, pareiškė vietinės pr. m-las vedėjai, kad savo dukrelei pati paruos Pirmajai Komunijai lietuviškas ir iškilmes važiuos į Torontą lietuviškon bažnyčion. Motina iš m-las nesulaukė jokių kliūčių, o lietuviai džiaugiasi jos pasiryžimu.

REIKALINGA SEIMA ar pavienis asmuo tabako ir gyvulių ūkini. Duodamas atskiras namas. Atlyginimas pagal susitarimą. Dėl smulkesnių sąlygų kreiptis telefonu CH. 1-9465 vakarais arba rašyti: J. A. Stankus, R.R. 3, Cobourg, Ont.

Išnuomojami 2 kambariai ir virtuvė: 66 St. Anne's Rd. Skambinti po 5 v.v. LE. 6-5998.

REIKALINGA MOTERIS ir vyras virtuvės ir namų priežiūros darbams. Gal būti vedusi pora ir vyresnio amžiaus. Savininkai lietuviai, duoda maistą, drabužius ir butą ir dirbantįjį galės jaustis kaip namuose. Suinteresuotieji gali kreiptis raštu:

Mrs. R. Dumauskienė
Spruce Lawn Nursing Home
Chesley, Ontario,
arba telefonu: 691 Chesley, Ontario.

Lietuviška baldų dirbtuvė

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni pigia kaina. P. Luby. Tel. WA. 2-7981. Namų AM. 1-0537.

BALTIC MOVERS

Baldų pervežimas Toronte ir tolimomis distancijomis. Visas vežamas turtas apdraustas. Vaziuojami kas savaitę į Montrealį, Londoną, Windsorą, Hamiltoną, North Bay, Sudburį ir kitur.
30 DEWSON ST. TORONTO
Telefonas LE. 4-1403

DR. JOHN REKAI

perkelia savo kabinetą pirmadienį, gegužės 6 d., 1963 m. į
331 Sherbourne St.
Toronto 2 (į pietus nuo Carlton).

Telefonas lieka nepakeistas:
WA. 3-2395

Priėmimo valandos nepakeičiamos: pirmadienį — penktadienį 5-6 val. p.p., šeštadienį 9-10 val. ryto.

KONCERTAS

MUZIKOS - LITERATŪROS VAKARAS įvyks šį sekmadienį, balandžio 21 d., Prisikėlimo parapijos auditorijoje. Pradžią 7 val. vakaro.

1963 m. gegužės 4 dieną
Prisikėlimo parapijos salėje moterų šalpos grupė "DAINA"
RUŠIA TRADICINĖ
KARTŪNO BALIŲ

Gražiausias kartūno suklebės bus premijuotos.
Veiks bufetas ir loterija. Pradžią 7.30 v.v.
Gros Benny Ferry orkestras.
Įėjimas — \$1.50. Studentams ir moksleiviams — \$1.

Ped. — lituanistiniame seminare paskaitos penktadienį, balandžio 19 d.: 7.30 lz. Matusevičiūtė — K. Donelaitis; 8.20 A. Rinkūnas — Abėcėlės rašymas; 9.00 A. Gurevičius — Lietuvių kalba.

Anglų k. vakariniai pasitobulinimo kursai rengiami International Institute 709 College St. Registracija — balandžio 22 d. 7.30 - 8 v.v. Pamokos: 7.30-9.30 antadieniai, trečiadieniai, ketvirtadieniai ir penktadieniai. Kursus rengia Ontario pilietybės ministerija ir kviečia nauj. ateivius pasinaudoti. Dieniniai anglų k. kursai vyksta pirmadieniais ir penktadieniais: teirautis, Intern. Institute, Mrs. Mitchell LE. 7-2561 nuo 3-5 val. p.p.

Dailės paroda rengia "Colour and Form Society" Hart House Art galerijoje, Toronto un-te. Atidarymas — bal. 21 d. 3 val. p.p. Paroda bus atidaryta iki geg. 19 d. Lankymo valandos — kasdien nuo 12 iki 8 v.v. Iš lietuvių dalyvauja skulpt. Dagys. Daugumą to gr-jos dailininkų sudaro nauj. ateiviai. Nariai išstato po 4-5 darbus, nenariai — po 1-2.

Tautos Fondo atstovybės Kanadoje pirm. V. Vaidotas išvyksta balandžio 18 d. vienam mėn. atostogų į Kaliforniją.

AR ŽINOTE, kad "Dainos" kartūno balius geg. 4 d., 7 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje?

S. Butkevičienės telefono nr. yra 766-7724. Pereitame "TZ" nr. telefoną skelbiant išsibrovė klaida.

Labai puiki dovana
betkuria proga

Lietuviška plokštelė Hi-Fi ilgo grožio, įdėnuota jauniausios dainininkės IRENOS GIECHTOS, gausama Toronte "DAINOS" krautuvėje (Lietuviškų plokštelių ir įvairiausių dovanų prekyboje), 974 COLLEGE ST. TORONTO 4. Tel. LE. 4-1274.

nepamirškite užsukti lietuviškon dovanų, suvenirų ir įvairių reikmenų krautuvėn "The Times" 1212 Dundas St. W. Tel. LE. 2-9547 J. BERZINSKAS Užsakymai priimami ir paėm

AL GARBENS
REAL ESTATE
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.
1611 Bloor St. W. Toronto, Ont.
Telefonai: LE. 6-2738, LE. 6-2664
Vakarais — HU. 9-1543.

GLADSTONE — COLLEGE \$17,300. Iš viso; imokėti apie \$3,000. Trijų, seimų atskiras namas. Prie Prisikėlimo parapijos. Vandenių—alyva šildomas. Du garažai. Pajamos \$250 mėn.

DURIE GATVEJE — \$16,000. Iš viso; imokėti apie \$3,000. Atskiras plytų namas. Dvi virtuvės, moderniai įrengtos. Yra garažų vieta.

ST. CLARENS — BLOOR. \$17,000 visa kaina. Imokėti apie \$5,000. 3 virtuvės, 2 vonios, nauja apšildymo sistema. Garažas.

INDIAN RD. — BLOOR. \$23,000. 3-jų seimų, atskiras, 3 virtuvės, 3 vonios, Vandenių šildomas. 2 mūriniai garažai. Imokėti \$7,000.

HEWITT — RONCESVALLES. \$26,900. Atskiras, pakeistas pastatas į 3 seimas, modernizuotas, vandenių šildomas. Imokėti \$8,000.

WILLARD — ANNETTE. \$30,500. Originalus triplexas. Imokėti apie \$10,000. 5 metų senumo, vandenių ir alyva šildomas.

Pas mus randasi daug naujai registruotų parduomų High Park ir Parkdale rajonuose. Dėl informacijos skambinkite A. GARRENTUI.

MONTREAL, Que.

Sv. Kazimiero parapijos žinios
— Šį sekmadienį, balandžio 21 d., 9 val. ryto sv. Kazimiero bažnyčioje bus vaikučiams pirmoji Komunija. Ta pačia proga J.E. vyskupas V. Brizgys suteiks Sutvirtinimo sakramentą.
Seštadienį, balandžio 20 d., 3 val. p.p. visi vaikučiai renkasi į sv. Kazimiero bažnyčią repeticijai ir atliks pirmąją išpažintį.
E. N.

Aušros Vartų parapijos žinios
— Pirmoji Komunija ir Sutvirtinimo sakramentas mūsų parapijoje bus Atvelykio sekmadienį. Šioms didžiosioms iškilmėms atvyks Jo Ekselencija vyskupas Vincencas Brizgys. Seštadienį prieš Atvelykį vaikučiai atliks savo pirmąją išpažintį 1 val. po pietų. Ta proga bus atliekama ir iškilnių repeticija. Sekmadienį, balandžio 21 d., 10.30 v. ryto vaikučiai renkasi į bažnyčią. Komunija bus Sumos metu, Sutvirtinimas — tuoj po Mišių.

— Aukos parapijai — po \$10 aukojų: J. Blaundžiūnas, E. Giraudskaitė, V. Gustainis, J. Petrušis, P. Seden, J. Zlatkus; \$15: A. Augaitis; po \$20: Z. Burksaitis, P. Girdušis; \$34: A. ir A. Mankai. Visiems aukojusiems reiškiamė nuosirdžią padėką.

Seštadieninės lietuvių mokyklos

tarybos posėdyje svarstė mokyklos mokslo metų užbaigimo programą, o taip pat finansinę būklę. Iš tėvų komiteto pranešimo aiškėja, kad žymiai šiais metais padidėjus išlaidoms, reikia dar aukų iš lietuvių kolonijoms. Tuo tikslu Toronto organizacijoms bei firmoms išsiuntinėti tarybos laiškas su prašymu duosniai auką paremti mokyklą. Mokyklos taryba tikisi, kad visuomenė bus įjautri mokyklos reikalui ir ją duosniai parems. Aukų prašoma siųsti mokyklos tėvų komiteto išdėstintais vardais: Mrs. J. Empakeris, 35 Alanmeade Cres., Islington, Ont. Beje, šiais metais mokyklos tarybai tenka taip pat lietuvinistinio seminaro finansinę atsakomybę.

Tarybos pirm.

A. Sapokienė su dukra stud. Aldona Velykų proga lankėsi Čikagoje pas gimines ir šeimos bičiulius.

Kun. Bogušas-Barr, Fort Erie kolegijos profesorius, Velykų proga lankėsi Toronte. Jis rūpinasi savo giminais imigraciją.

Vokietijos radijas lietuviškai?

Balandžio 6 d. Reutlingene įvykęs Baltų Tarybos posėdis pasikeitė nuomonėmis apie pastarojo mėto tarptautinę ir Pabaltijo kraštų padėtį. Ilgiau svarstytos galimybės vokiečių radijofone (trumpomis bangomis) turėti valandėles ir Pabaltijo kraštų kalbomis. Šiuo reikalu daromi žygiai, išteiktas pareiškimas vokiečių parlamentarams bei augintiems pareigūnams. Dar susipažinta su galimais vad. svetimtaučių įstatymo pakeitimais, numatyta pasisakyti ir pareiškėti dėl to projekto pabaltiečių nuomones. Prisimintas ir reikalas pasiskatinti reikiama suręsti tragiškųjų birželio įvykių minėjimus Fed. Vokietijoje.

„LITO“ VAJUE aktyviausiai reikiąsi P. Zukauskas, J. Barsauskas ir J. Blaundžiūnas. Metinis susirinkimas įsirengia „Lito“ vajaus komitete iš 29 asmenų, tačiau į naujų narių verbavimą kviečiami išsitenkti ir kiti nariai. Iš 5000 Montrealelio lietuvių šiuo metu tik 800 yra „Lito“ nariai su \$730,000 santaupa, taigi vajui dirva labai plati.

NAUJAS „LITO“ NARIAIS įstojo: A. Barauskas, J. Brilvičius, Annie Nadeau-Kleiz, Itė, L. Grigelis, J. Cišowski, Margareta Balttrukonis, Antanas Ziukas, E. Urbonaitė, N. Gudžiūnas, R. Staskevičius, R. Bukauskas, I. Gegužis, A. Čerkus, V. Šipelis ir J. Dassy.

Pagalbiniai „Lito“ nariai gali būti ir kiti tautybių žmonės. Jie naudojami visais „Lito“ patarnavimais, tik neturi balsavimo teisės ir negali būti renkami į valdomuosius organus. Pr.R.

Galutinis Pabaltijo įjungimas Sovietijon

NYT korespondentas iš Maskvos praneša apie naują Maskvos žingsnį Pabaltijo valstybių pajungimą sovietinei imperijai. Ikišiol Kremlius Pabaltijo kraštuose rodė tam tikro atsargumo. Dabargi jis užsimojo galutinai susivietinti juos ūkiškai ir politškai, kad nebūtų kalbų apie galimą Pabaltijo kraštų padarymą satelitiniais kraštais.

Toks užsimojimas matyti iš Rygoje įvykusios konferencijos, kurioje dalyvavo pabaltiečių raud. atstovai ir rusai iš Maskvos, jų tarpe Chruščiovo žentas A. Adžubė. Pastarasis pasakė ideologinę kalbą, iš kurios matyti, kur vejai pučia. Buvo svarstomi vakarinio sovietų regiono, apimančio Pabaltijo ir Kaliningo-Karaliaučiaus, kraštus ūkiniai planai. Pagal juos, Pabaltijys turi būti visiškai įjungtas į sovietų bendrąją ūkinę sistemą. Ta prasme ir Karaliaučius jungiamas su Lietuvos ūkiu.

Politiškai Karaliaučiaus sritis priklausys Rusų feder. sovietinei respublikai. Praktiškai betgi viską diktuoja Maskva. Ji organizuoja vakarinį ūkinį regioną, kad laibiau pajungtu Pabaltijį savo imperijai ūki bei pramonė, o vėliau ir visa kita. Antai, tokią regioną Maskva įsteigė Transkaukazijoje, kur gruzinai nelengvai lenkiasi Kremlui. Bet ten Maskva įsteigė ir centrinio kompartijos komiteto biurą visai centrinei Azijai. Netenka abejoti, tai politinio paverimo biuras. Jo dar nėra Pabaltijy, bet gal netrukus būti.

Komunistinė Pabaltijo spauda naujai pertvarkymą skelbia kaip laimėjimą: esą didieji planai turi išstumti mažosios vietinius. Iš tikrųjų tai reiškia ne ką kita kaip nepaisyma vietos žmonių interesus. Tie didieji planai tik Maskvos, bet ne Lietuvos naudai.

TAUPLYK IR SKOLINKIS SAVO KREDITO KOOPERATYVE
"LITAS"
Adresas: 1451 CRAWFORD BRIDGE AVE., VERDUN, P. Q.
Telefonas PO. 7-4280.

BANKAS VEIKIA: Sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val. p.p. Anšros Vartų parapijos salėje. Šiokiadieniais: 1451 Crawford Bridge Ave., Verdun: pirmadieniais nuo 10 iki 12 val. ir nuo 7 iki 8 val. v. trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 v. v. Vėdėjas D. Jurkus. PO. 7-4280. 3907 Rosemount Blvd.: trečiadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 8 v. v. ir šeštadieniais nuo 10 iki 12 val. Vėd. padėj. P. Rudinskis. R. 2-2472. Nedarbo laikų paskolų ir kitais skubiais reikalais kreiptis pas vėd. padėj. P. Rudinskį. HU. 1-2957.

— Tretininkų susirinkimas — Atvelykio sekmadienį AV parapijos bažnyčioje, pasibaigus Sumai ir Sutvirtinimo sakrameto apeigoms.

— A. A. J. Statkienė palaidota pr. savaite. Mirė sulaukusi 78 m. amžiaus. A. A. Marcelė Casper-Lukaiciūtė mirė pasiekusi 68 metus. Abiejų vėlonių šeimos nariai ir giminiams reiškiamė gilią užuojautą.

— Užpraėjusį sekmadienį abiejose rinkliavose surinkta \$340.50.

Dail. A. Tamošaitienės paroda atidaro bal. 19 d., penktadienį, Centre Square 2222 Ave., Maplewood. Lankymo valandos: 9-5 v. v., sekmad. 2-5 v. p.p.

Meno centras statomas Jeanne Mance ir Ontario gt. Tai centras, panašus į Toronto O'Keefe rūmus. Jo pastatymas kainuos \$20 mil. Sklypą ir \$2,300,000 davė Kvebeko prov. vyriausybė ir tiek pat — miesto savivaldybė. Visuomenė buvo paprašyta suaukoti \$3,500,000. Deja, ji sudėjo tik \$1,759,000, kurių \$354,000 pažada. Didysis meno centras "Place des Arts" numatomas baigti rug-sėjo mėn. ir atidaryti didžiuliu koncertu, kurį išpildytų, kuris nors garsus tarpt. orkestras. Ta proga numatomas atidarymo balius. Atidarymo vakaro įėjimo bilietai būsia \$25-\$100. Prancūzų sluogsniai reikią nepasitenkinti dėl kainų, dėl programos ir dėl Meno centro reikalu vedėjo amerikiečio W. G. Edman. Jie siūlo, kad viskas būtų pavesta Montrealelio prancūzams.

"LITO" VALDYBOS ir komisijų mėnesinis posėdis — balandžio 21 d. nevyks.

NAUJOS "LITO" DARRO VALANDOS. Nuo gegužės 1 d. "Litas" atidaro centrine istaiga po AV parapijos kleboniją. Darbo valandos: sekmadieniais nuo 10.30 iki 1 val., antrad., trečiad., ketvirtad. ir penktadieniais nuo 12 iki 3 val.; vakarais abiejose vietose — centrinėje istaigoje ir Rosemont skryje — trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Čekių sistema įvedus, narių važinėjimas iš tolimųjų vietų turėtų gerokai sumažėti.

Nuo gegužės mėn. 1 d. "Lito" adresas: 1465 De Seve St., Montreal 20, Que. Naujas istaigos telefonas: 766-5827. Įėjimas iš De Seve gt. šalia klebonijos arba iš parapijos salės per koridorį.

TOLIAU GYVENA "Lito" nariai savo čekius deponuoti gali siųsti ir paštu. Tokie pat atvejais patartina antruoje čekio pusėje prieš pasirašant pridėti užrašą: per deponit only. Tokio čekio, nors ir pasirašyto, niekas negali išleisti į pinigais. Tačiau "Lito" 8 metų praktikoje nevysitaikė, kad jam narių siųstas čekis būtų dingęs ar pakliuvęs į svetimas rankas.

"LITO" VAJUE aktyviausiai reikiąsi P. Zukauskas, J. Barsauskas ir J. Blaundžiūnas. Metinis susirinkimas įsirengia "Lito" vajaus komitete iš 29 asmenų, tačiau į naujų narių verbavimą kviečiami išsitenkti ir kiti nariai. Iš 5000 Montrealelio lietuvių šiuo metu tik 800 yra "Lito" nariai su \$730,000 santaupa, taigi vajui dirva labai plati.

NAUJAS "LITO" NARIAIS įstojo: A. Barauskas, J. Brilvičius, Annie Nadeau-Kleiz, Itė, L. Grigelis, J. Cišowski, Margareta Balttrukonis, Antanas Ziukas, E. Urbonaitė, N. Gudžiūnas, R. Staskevičius, R. Bukauskas, I. Gegužis, A. Čerkus, V. Šipelis ir J. Dassy.

Pagalbiniai "Lito" nariai gali būti ir kiti tautybių žmonės. Jie naudojami visais "Lito" patarnavimais, tik neturi balsavimo teisės ir negali būti renkami į valdomuosius organus. Pr.R.

P A D Ė K A

Mirus mano brangiai mamytėi Lietuvoje, nuosirdžiai dėkoju visiems bičiuliams, kurie užprašė už Vėlionės sielą sv. Mišias. Taip pat nuosirdi padėka visiems pareiškiusiems man užuojautą spaudoje ir žodžiu.

V. Buragas

Padėka

A. + A.
BENEDIKTAS RINKEVICIUS
1914. II. 9 — 1963. III. 20.